

310671

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 24-వ తేది శుక్ర వారము
ఈ థి రో థ్టా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, శ్రావణమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 124

నంచిక ౧౨౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజదియిస్తున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకట్టమాదిగల మాయవంతుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభావచీటిని చూచి కొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

నవలలు! సరస్వతీ గ్రంథమండలి నవలలు!
ప్రకాశకుడు. రాజమహేంద్రవరము సంపాదకుడు.

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి. తల్లావజ్జల శివశంకరశాస్త్రి.
తెలుగుగ్రంథములు గంగభావనండి ఆనువాదికములు మాత్రమే కావు. అట్టివానిలో నిరసమామగునవియు, స్వరూప కల్పితము లగు నిరస సాంఘిక-సాంసారిక-చారిత్రక-అవరాధ పరిశోధకములు, క్రతుముగ నొకదానినొక నొకటి రెండుమాసముల కొకనకల క్యాలికోనియిండుతో తెలుగుచుండును ఇంతటినుండి ముద్రాపకులు కలుపుత కవులచే గ్రంథములు రచియింప జేయుటకు నేర్పాటులు జరిగినవి ప్రచోదమును ఈ ౦-౧-౦ మాత్రమే.
పోముఖ్యుగాక ప్రతిగ్రంథము చందాదారులకు ౧-౦-౦ ఇతరులకు రు ౧-౫-౦ ఇదివఱకు వెలువడినది:— ప్రేమసుందరి.

ముందు రాబోవునవి:—“చోరశిఖామణి” డిటెక్టివ్ నవల.
‘లక్ష్మీప్రసాదము’ శ్రీ కేశవరపు వేంకటశాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన సాంసారిక నవల.
‘రహస్య విప్లవము’ డిటెక్టివ్ నవల

మరొక శ్రీ వేంకట పార్వతీకృత కవులు మాసమునకు నూలురూపాయలు పుచ్చుకొనుచు, ముఖ్యముగ యగ్రమెంట్లకకా రము రెండుమాసములకొక నవల గ్రహముగ వ్రాసి యిచ్చునందున కాకవులను వారిగ్రంథాలయము నివలనుండి తొలగించడ మైనది. ఇంక వారికి మాకు నెట్టి సంబంధములను లేవు.

మా కా తా దారు లకు
తృప్తిని కలిగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము

ప్రాలు, బిడ్డలు ధరించు కంఠహారములు పురుషులు చేతియందు ధరించు గొలుసులు, గడియారముతో ధరించు గొలుసులు, మొదలగు వాటికి కావలసిన పెండెంటులు, సాదారణములోను, పోకరుపని చేసినవి, ప్రతిమలుగలవి మావద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి.
సీమవెండికి, సవరము బంగారుకు పూచీ యివ్వబడును.

ధర రూ 5-0-0, 1 1/2-2 నవలలతో యారగును. మంచారి మాత్రమే, రూ. 10-0-0 ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కింపెనీ, 25, చైతన్యకావ్యగోడు, మద్రాసు.

1842 (4)

ధన్వంతరి

ప్రస్తుతపు శత్రువుల ననుమించి విశ్వసించుచున్న తెల్ల కత్తిక ఇది యొక్కటియే అని చెప్పవచ్చును. మద్రాసు, మొంట్టు రోడ్డు, హాల్స్ రోడ్డు, నంబుడు నెం 19 ఈ థివనము నొచ్చు ఆ. లక్ష్మీకలి బి. సి., ఎమ్ బి ఆర్ సి. ఎమ్. గారిచే పడు మన కొకసారి చూపున ప్రయోగపడుచున్నది. సంగ్రహ చందా రూ 5 లు మాత్రమే. వ్రాసిన నమూనా కాపీ ఉచితముగా పంపబడును.

మెలైన లక్ష్మీ స్టీలు ట్రంకులు

మేము స్టీలుచేతయూ చేయుచున్న కేవలమైన ట్రంకులు, బ్రీపురుములు అటాచ్ కేసులు, చేతివెల్తులు, లాగీసు పెట్టెలు, మర దుచాయకొను పెట్టెలు, మొదలగునవి రయారచేసి, టోకుగా వర్తకులకు అతిశ్యామ్యమైన ధర ప్రకారము విక్రయించుచున్నాము. స్టీలుషీట్లు, బీగములు, చేతిపెట్టెలు మొదలగునవి మేము నేరుగా సీచునుండి తెప్పించుట చేతనే సరసముగా విక్రయించుటకు వీలుగలదు.

K. Ramaswamy Naidu
Lakshmi Steel Trunk Manufacturer
Wholesale Merchant
No 30 Iyyappa Chetty Street
Mannedi Madras.

తామర తైలము

తామర, తీట, మరద మొదలగువాటికి మంచిమందు వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము వెల 0-6-0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు- బొంబాయి

భద్రుల పనిచేయువారు యెక్కువ

శ్రద్ధనుంచవలెను

భద్రుల ప్రచారణసంఘము; బులెటిన్ 21

ద్వివిధముగా లాభకరము

భద్రులను రెండులాభములు కలవు. భద్రుల కయోగముచేయువాడు, భద్రులనుచువాడుగాని లేక భద్రుల, నేక భద్రులచేయువాడుగాని, తన తీరిక భుజియును కడుపుయొగమును ముంచుకొనును. భద్రులనుచువాడు తనకగు కష్టములను భద్రుల తగ్గించుకొనుట కలవాటుచును. చింత గుడ్డలలోనుండి గడ్డి తో నుండి, చెరకు పిప్పి తో నుండి కాగి తినుట తయారుచేయుట మన కిమియైన యాశ్చర్యంకముగా గానవచ్చునుగాని యనేకప్రజలచే కరు తీరుబడినను అయిదులాభములలో యొక్కొకగా భద్రులను తయారుచేయుదునని యేకీ కాశ్చర్యము జరిగినది. మన ముచయోగియై కాగితముం రెయిదు లుట్టుపడినాని చెల్లించియే తయారుచువా యని కనుగొనబడినది శ్రద్ధయుండదు. భద్రులనుచు యట్లు దుర్విచారములకును బీడుకలకు యని యాలోచింపకలెను. భద్రులనుచు యేకవిధమున నికరయోగముగా నున్న తీరికయును అయిదులాభములను తయారు చేయుదుమన్న యీ కష్టపు యొక్కొకవిధమున మును కలిసికొనబడుచున్నాను.

భద్రుల నుపయోగించువారి యనుభవములు

భద్రుల నుపయోగించువారి నీ బులెటిన్ కల వ్యాస యీ విధమున యోగములనుగూర్చి వ్రాసిందిమి:— 1. భద్రుల వాడుట వల్ల భద్రుల యొక్కవైద్యము, తగ్గినది? 2. భద్రుల భారణచే గలిగిన మాంసములని యిరవరమయినను భద్రులు జగ్గినవా? 3. భద్రుల బట్టలుచుండు లేక, వాని యుపయోగమునంతయైన జోషము అప్పుచో ఈయనకుమాంసములనుగూర్చి భోజనము తగ్గినది? ఇట్లుచేసినవారి దరిద్రాపుగా 125 జవాబులు వచ్చినవి. నేకమునందులకు భద్రుల కష్టధారలనుంట్లు జెబుటకు నేమి ముందుకువచ్చెను. ఇట్టి ప్రశ్నలకు జవాబులిచ్చుటాకర్షణమునై యొక్కొకరికి తోచియుండదు. అదిగాక, జాతీయంలో వివరమును సంఖ్యలయందు వ్రద్దలేదు.

మాకు జేరిన జవాబులలో నీకవారివద్దనుండి వచ్చినవి చాలవిక్కువ. మధ్యరకమువారు లేక సామాన్యలవద్దనుండి యొక్కొకరును, విద్యార్థులకువద్దనుండి కొందరిగన, గొప్పవారివద్దనుండి భూస్వాములకును చేరినవి. చేరిన యిట్టిలా మూడు జవాబులు మాత్రమే భద్రులకు భద్రులయ్యెనేమి తెలియదు.

నీకు నీకగా భద్రులకు భరించువారు, ఈ ప్రచారణమునందు మేము, భద్రుల బాపిచ్చునని మనోకారణములచే జెప్పి యొక్కొకరియను ప్రాసించినానిగాక ప్రయోజనీ గూర్చియే విమర్శించెదము. ఈయన జవాబులు విద్యార్థులకు వద్దనుండి వచ్చినవి. "భద్రుల కష్టములను తగ్గించుటకు మన్నన. అనియ్యరగా మరలించును. అందుచే యిరవరమయినను యొక్కొక వ వారు బులెటిన్ కలెను కనుక నేకముగా పిలిచిపోవు లేక. అనుకూలములను, ముందు యిట్టివద్ద ఉపసంహరించుకొని యుచుండిరి. అందుచే ఈ బట్టలను కలిపియు యిరుకిండు పాకెట్లము. కావున చాలాటి చేయుదుము. కనుక నది మన్నుట్టికలము తగ్గిపోవును. ఇంకొకన్న నున్నవి మునుపటిలాంటివి చాలావైయును." ఈవిధముగా భద్రులకుండుటచే గొప్పకష్టములను వివరించును. కాని దానిని వివరిక నుపయోగించుచున్నాము. ఈవిధమున భద్రుల కష్టధారలను చుండు జోధి మాముగలవని ముందరున్నది.

4 నేటి బులెటిన్ గానకొక ప్రతిభా యొక భద్రులకు భద్రుల ప్రయోగించుటలో కల యిట్లుచును తెలియబరెను. అయినచో వారికిభద్రులు యొక్కొకవైపు ముందరైయు.

భద్రులను యొకమున కిది యిరుకువేయుటకునుగూడ మేము జేసిని నూడ చెల్లెలపు డింజుయొక కష్టము.

భద్రులకు భద్రుల ప్రతిభాదము-విక్రయించువారు గాని, తయారు చేయువారుగా, వైవిధ్యములనుగూర్చి యొక్కొక భద్రులనుండులెను. ఈ భద్రులనివాడెదరు వానియందుగల అభిలాషచే నీయోగమును జే నవారే కను! వారి భారత వారులకు చెప్పి జే దరు: డుట్టుగా చూచుట వారివిధి. కొన్ని కష్టములందు ఎక్కువగావైన ప దా ర్థముల చే మియ్యచేయుటచే భద్రులకు కలువైయు తగ్గుచున్నది ఎక్కువ

బట్టెను, కట్టియు, మంచివియునగు బట్టల తయారుచేయుటాకర్షణము.

భద్రులను వికయించువారింటి కయోగముచేయువారే యొక్కొకరు బాధ్యులు. ప్రతియొక్కొక రకును, సామర్థ్యకమునగు. చి వదన నూలుచే నేయిడిన భద్రులబట్ట యింధము గనే మిల్లునూలుతోను చేయిడినట్టిన్న యొక్కొక కాలము జున్నయింధనలెను. 6 నుండి 10 నుం డు నూలు వరుకుటకు మన ముపయోగించు ప్రత్తి, యానంపులకే మిల్లులో నుపయోగించు వానికంటే మంచిదగును. కడుపునూలుతో రద్దప్రత్తియెంతవూక్రము కలియదు. కాక, కత్తి యింధములోకలి మోటుగా వాడుక చేయవచ్చు. అందుచే మిల్లునూలుకన్న కడుపునూలు యెల్లప్పుడు ాట్టిగా నుండును. అట్లు లేనియెడల కడుపులోనే లోపముండును. సాధుగా కడుకక పోయినను, పురిచాటున్నను, ప్రత్తి సామర్థ్యమునకు మి చిన కన్నవి నంబరములు తీసిను, ాట్ట యొక్కొక కాలము చున్నది. ఏమిటందు లోపమున్నను బట్టభము బాగుండదు.

మధ్యసంభాషన, సన్ననినూలునకుగూడ యీగియే కచ్చుకు. ఎటుకంటి ప్రత్తియొక యొక్కొక సంబరముగాని, తక్కువ సంబరముగాని కలియెన నూలును రాట్టమునై తీయక చున్నగాని, మిల్లులో నట్లు పీలులేదు. ఇది కడుక నేర్చిన వారందరు గుర్తెప్పువలయును. అంతయు ప్రత్తియొక్కొక గణము ననుగరించియే సన్ననినూలును లేక మునుకనూలును తీయను. ప్రత్తి గుణమును తెలిసికొనక తీయబడిననూలు కృత్రికముగా నుండదు. మంచి, పరిశుద్ధమైన ప్రత్తి నుపయోగించుటయే శ్రేయస్కర మార్గము.

హిందూ దేశ మీ వివరములందు తిరతరతులనుండి సామ్రాజ్యమును గలిగియుండిన. కాని యిప్పుడు కొన్ని యుగములనుండి మరలినది. ఆభావమంతయు మరల కలిగినగాని యీ విధమున నిండును బాపుకొనలేదు. ఇది చాలనుభయకరమియ్య: అన్నివిధములు గనక యొక్కొక జెప్పనవలయుండదు.

భద్రులను యొక్కొకగా పొగడుచు ప్రాసించి కొన్ని జవాబుల ప్రచురింప దగ్గని కొన్ని కలవు. క్రమేపివచుండుము.

పరిశుద్ధమైనదియు, వాశోగ్యమైనదియు వజ్రీగాని తెయ్యగాని, తమ పట్టుములలో దొరక వచ్చుచు గ్రామములకుబోయి యేవిధముగా తెచ్చుకొందుకో, యట్లే భద్రుల గూడ సమకూర్చుకొనవచ్చు. ఇక యొక్కొకగా కొరింయెడల మంచి ప్రత్తికాగ్రత్తపెట్టుకొని తెలిసినవారిచే తమకులయు రీతిగా వదలించుకొనినయెడల కడుపునూలికగ్గి మంచిబట్ట ఎక్కువ కాలము మన్నునట్టిది తక్కువకలకు చేపూరును. ఈవిధముగా జేయుట కీ కృత్రిగి బాగుగా తెలిసికొని యిన్ని వివరములను నులను నేర్చియుండవలెను.

మగన్ లాలు. కె. గాంధీ,

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ భద్రులసంఘము.

సభ్యులి యాశ్రమము-కె.వై.డి.ము 524

కనివాసం, 25-8-23,

శ్రీ రామవిలాసనభ-శేనాలి

బొబ్బిలి

కట్టు, 2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0,

వజ్రా బాబురావు,

ఆ. మేనేజరు.

నోటీసు

మీరాపురం అందు నిడుమర్లు వగయిరా, యట్టి జమీందార్లు అగు మహారాజరాజశ్రీ శ్రీ రామ వెంకటరామయ్య అప్పారావు బహద్దరు గారు మద్రాసు శాసనసభకు రాబోవు యెన్ని కలలో కృష్ణాడ్మిస్ట్రేటు సాధారణసభ్యులలో ఒకరుగా యెన్నికొనబడుటకు యుద్దేశించి రని ఓటర్లకు ప్రచురింపవలెనని.

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి

గ్రంథరాజములు

మాతన గ్రంథములు

గణపతి:— ఇది పోస్టరసక్రధానమును చక్కనివనల. ఇది చదువకుండలిడినయవార కుదిరవను కడు ప్రబు సప్తపుట్టించును. మొదటిభాగము 0-12-0 రెండవ భాగము 0-12-0.

రాజరత్నము:— ఇదియను నూతనముగా ప్రాయబడిన చక్కని సా. ఫిరకనల కడుచునోవారముగా నుండను, అ 0-12-0.

చతురచంద్రవంశ చక్కని క్రొత్తనాటకము 0-8-0.

కవ్యములు రత్నములు:— రాజనీతి ప్రభోధములు: దుష్టబుద్ధియొక్క దురాలోచన, రాజ్యమునకే వానికన్న గడ గుండె చలింపజేయును. ఇందలిరాజనీతి క్రతివారును తప్పక నేర్పితరలెను. క్రతిపత్యమును ముద్దలొనుచుండు నని ప్రాయము ఓపకవరము.

నాటకములు		విద్యార్థచరిత్ర	
గయోపాఖ్యానము	0-8-0	గురుగోవిందచరిత్ర	0-12-0
ప్రసన్నయోధకులు	0-8-0	వానక చరిత్ర	0-12-0
శ్రీకృష్ణసామ్రాజ్యము	0-8-0	రఘుపతిచరిత్ర	0-10-0
సృష్టవాదకవిత	0-6-0	రామచంద్రవిజయము	0-10-0
పాశ్చాత్యవిజయము	0-6-0	భారతభామండలి	0-8-0
మధ్యమవ్యాయోగము	0-2-0	విశోదములు, 1, 2, భాగములు	0-8-0
నవలలు - చరిత్రలు		కృష్ణవేణి	0-6-0
కర్పూరమంజరి	1-0-0	మణిమంజరి	0-8-0
సాందర్యలిల	1-0-0	నందచరిత్ర	0-4-0
సుధాకరశృంగారము	1-0-0	నవరత్నపుష్పము	0-4-0
రాజాశాసకధాని 1-వ భాగం	1-0-0	మొత్తములు	
2-వ భాగం	1-0-0		
శోనమల	0-12-0	మొత్తం	
అశుల్కబాయి	0-12-0		

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి గ్రంథములన్నియు ఒకేసారి కొనుకొని రు 15-0-0 కే నియ్యబడును. అర్ధరూ. 1/3 కంటె సొమ్ము ఆద్యాత్మగా బంధనలెను. పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము.

వలయువారు:— కె. యల్. యన్. సోమయాజులు

రాజమండ్రి, గోదావరి బుక్కుడిపో.

మరలు:— మూడవ సరస్వతీవాచక పుస్తకములు, ఆ నేకములైన యితరవాచకములు, నకలు, చరిత్రలు, స్కూలు పుస్తకములు అన్నియు దొరుకును.

ప్రత్యేక కాంగ్రెసు మహాసభ

(యంగు ఇండియా)

జేతము నూతనవిధానము ననుసరించి పనిచేయుచుండ గలదా లేక ప్రాతీకర్థియగు చట్టసమన్వయము అందోళన ముగియవలెనని అవలంబించవలయునా అను ముఖ్యమగు కమిషనుగారిని ప్రత్యేక కాంగ్రెసు మహాసభ తీర్మానించవలసి యున్నది. ముఖ్యమగు ప్రాతీకర్థియగు చట్టసమన్వయము రాజకీయాందోళనము లేక కలిసిన క్రమశిక్షిత కూడిన అసహాయోద్యమ విధానము, ఏది మనకు శరణ్యము? ఒక క్రొత్తపద్ధతి ఆచరణమును దుంచవలసినపుడు జేయుట ఆ క్రొత్తవిధానమును మునుపటి సరిపుచ్చుకొనుటకు కొంత కాలము కట్టును. క్రొత్తవిధానము సంపూర్ణముగ వ్యాపించి విజయము గాంచుటకు కొన్ని అవారాలము లేవనెడివి. గయాకాంగ్రెసు మహాసభ కానుక ఏర్పడిన విధేయము, ఈ క్రొత్తవిధానమును మునుపటి సరిపుచ్చుకొనుటకై గావించబడిన ప్రయత్నముల ఫలితము లని గ్రహించవలసియున్నది.

అసహాయోద్యమమునకును చట్టసమన్వయమును అందోళనమునకును ఎంతయోధేయమున్నది. చట్టసమన్వయము అందోళనము కేవల ము పాశ్చాత్యరాజకీయజీవితములందో భాగము. పాశ్చాత్య రాజ్యాంగనిర్మాణఫలితము. స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమ మునందలి ప్రతిఅంశమునకు పార్లమెంటు సాంప్రదాయముల యందు సామ్యమునవచ్చును. ఒకజాతిలో రెండుకక్షలకు జరుగు యుద్ధములు అంతమొందింపబడి చట్ట సమన్వయము అందోళన మొకసాధనముగ గ్రహించబడినది. చట్టసమన్వయము అందోళనము గాని యుద్ధము గాని సుఖపుటకు రెండు కక్షలవలన సమానములై యుండవలెను. భారతీయులు అంగ్లేయులతో సమాన మగు బలము గలిగివారు కానందున అసహాయోద్యమమును క్రొత్త విధానము ప్రారంభించబడినది.

పార్లమెంటు సాంప్రదాయముల ననుసరించి ప్రభుత్వ నిర్వహణమునకు అంకితములు కలుగజేసిన స్వరాజ్యము పొంద వచ్చునని స్వరాజ్యపక్షమువారు చెప్పుచున్నారు ఈ విధమన స్వరాజ్యము పొందుట ఎన్నిటిని సాధ్యము కాదని మా అభిప్రాయము. జాతిలయము చూచినను వ్యక్తిలయమును చూచినను మనమును ఇంగ్లీషువారును సమానములము కాము. మనము మన కట్టుకల ప్రైవేట్ సొసైటీలను వృద్ధిచేసికొని సుఖముగ పొంది జాతీయస్వరాజ్యముగావించినమనము వారిలో సమానుల మయ్యెదము. కాంగ్రెసుభక్తులు ఇంగ్లీషు సుపూర్ణమగు ప్రభుత్వము పొందియుండలేదు. ప్రభుత్వము ఏర్పడిన చిహ్నులకంతయు ఇదియే కరణము. జేతముల ప్రైవేట్ సొసైటీలను వృద్ధిచేయుటకై వారిని ప్రభుత్వము లోచుడునట్లు చేయుట ముఖ్యమగు ధర్మము. ఇట్లు ప్రతిపాదుచు కొంతకాలమును సుపాదించిన మనము ఏవిధమున ప్రయత్నములు సల్పినను తప్పక విజయము గాంచ గలముగాని ఇట్టి ప్రయత్నము లేక మనము మనసామన్యములము తోడనే చట్టసమన్వయము అందోళనము సలిపి విజయము గాంచ గలమునకు విచ్చికింపు.

ఈ కమిషన్ రెండు కక్షలవలన అభిప్రాయములు వ్యత్యముగ వివరింపబడినవి ఒక్కొక్కడును తాను అవలంబించ వలసిన మార్గమును తానే నిర్ణయించుకొనవలెను

సామన్యములలో సంపూర్ణ మగు భేదాభిప్రాయముల గల వారు పరస్పరము నొకరివై నొకరికి గౌరవమున్నది. ఇట్లు భేదములు లిగినదే యని వారు చిట్కలుచున్నారు. రెండొకక్షలము వారు విజయము త్వరలో గ్రహించగలమంటున్న ప్రయత్నమును (ప్రార్థించుచున్నది). ఇట్లు సంపూర్ణమగు భేదాభిప్రాయములు గలవారివలన ఎట్టిచిహ్నులు కలుగదు. భేదములు అంతమొందవలయునని సమాధానమున్నను గావించువారివలన మనభావలు అధికమగుచున్నవి. సకలకారముగ నన్నవర్తనకు చరమార్గము కారణముగ మార్పుబ్రహ్మాండమనగానే లేవనెడి చిహ్నులను కల్పించుచున్నారు. వారికి ఎట్టిస్పష్టమగు అభిప్రాయములు గాని సంపూర్ణమగు విశ్వాసముగాని గట్టిపట్టుదలగాని లేవు. ఏ అసహనముగ గందరగోళము గావించుచు అధికమగు కష్టమును కలుగజేయుచుండును. భేదాభిప్రాయము లేర్పడినపుడు అందు గడుచుకొని నిజమేదియో స్పష్టముగ తేలవలను. కాలక్రమముగ ప్రతిభక్తులు ప్రాతీకర్థియతో కూడిన విధానపు నిష్పయోజకత్వము బహిరంగమై సర్వమగు మార్గములను ప్రయత్నించును నిరూపించుచును. ప్రపంచమునందు దివ్యవిధాన నిరూపణను సర్వవిధానవిజయమును కరమేర్పడుచు ఈవిధమున కొనసాగుచుండునది, ఇది ప్రపంచధర్మమే యున్నది. ఈ

మహాధర్మమునకు విరుద్ధముగ సమాధానములుగావించబడునట్లుం చువారివలన చిహ్నులుకలుగునేగాని మరెట్టిలాభముండదు. వికారత్వము అన్ని విధముల వాంఛనీయమైనది. కాని రెండుకక్షలముల వారు పనిజేయుటకు వీలగువిధముగ సమాధానము కరువకలెను. కాని ఒకకక్షలమువారు తమ కార్యక్రమమును విడనాడుకొనుట వై ఆధారపడియుండు వికారత్వము వివాదకరమైనది. ఈ కారణములనే బొంబాయి సమాధానము లోపభూయిష్టమైనది, ఎవరికిని తృప్తికలుగలేదు.

కాననభల ప్రవేశించుటయే లేక కాననభలను బహిష్కరించుటయే? గయా కాంగ్రెసు జరిగిపిమ్మట ఉప్పుకన్న పల్లినసర్వము వివాదము, అలకన్పుర్యోధు దివానా, ప్రైవేటు కండు భారతీయుల సంఖ్య వృద్ధిచేయుట, కన్యాసమన్వయ మార్గము మున్నగు ముఖ్యవిషయములకు సంబంధించిన వాదములు తర్కశిలములు చూచియున్నాము. ఈ విషయములందు కాననభలవారి అభిప్రాయములు తృప్తికరంబునైనవి, తమకున్న ప్రత్యేకాధికారములను యోగించుకొని ప్రభుత్వమువారు తమ ఉద్దేశముల నెరవేర్చుకొనిరి. జనకటి పిచ్చిభ్రమలన్నియు అంతమొందెనని నరేంద్రప్రసాదులయ్యగారు తెలిపి యున్నారు. కాననభలములములకు ప్రభుత్వమువారు మనీషుసీని రంగాచారిగారు కలికేయమున్నారు. ఇవలెయు చూచి చూచి కాననభలను ప్రవేశించవలయునని ప్రత్యేక కాంగ్రెసు మహాసభవారు తీర్మానించిన కాంగ్రెసుభక్తులమును మనము దరహగౌరవముతో కొనసావహించవలెను. 1921 వ సంవత్సరమున కాంగ్రెసు మహాసభకు గలిగియున్న అద్వితీయమగు కత్తిరి కాననభలవై ఎంత మూర్తియు ఆధారపడియుండలేదు. 1922 సంవత్సరమున గాంధీ తర్కఫలిత ముదగు ఆకాలినంగుగామము, కాననభల సహాయములేయే అభివృద్ధిచెయ్యవలె కాంచెను ప్రస్తుతము నాగపురము నందు విజయము గాంచుచున్న జాతీయతాక సంగ్రామమునకు బలము కాననభలవల్ల కలుగలేదు. ఈ కారణములవల్ల కాననభలను నిష్పన్నమునము లనియు మీదు మిక్కిలి అసాయకము లనియు ప్రజలు తలచి ప్రత్యేకమహాసభయందు వారు తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును ప్రకటించవలెను.

జేతములకు కలిగిన మార్గము చూపుట ప్రభుత్వ ప్రయత్నము. ప్రైవేటుతోడను దృఢమగు విశ్వాసముతోడను ప్రతిపక్షమునకు. ఇట్లు రెవరి అన్ని విధేయముల చక్కచది గలవు. విమర్శము అత్యంతముగనే ఏర్పడగలదు.

* * * *

చెన్నపురి ప్రతినిధులు
“భిల్లీజోజురు అవసరమహాసభకు ప్రతినిధులుగా చెన్నపురియందే వెళ్లగోరువారు (ఆంధ్రభేరియు) శేపు (25 వ తేదీ 31 వారము) నాడు సాయంత్రము నాలుగుగంటలలోగా ప్రతినిధి యిద్దరము సాయంత్రమున ఉద్వాప్యముగా ఒకరూపాయిని దరఖాస్తును చెన్నపురి మేజిస్ట్రేటుకు మహాసభా హాలులోనున్న చెన్నపురి (కొడెడ) వందల కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పంపవలెను. శేపు సాయంత్రము 6 గంటలకు అటటనే జనరలు బాడిమొటింగు జరుగను. అనంతరం ప్రతినిధులయొక్క కలు జరుగును అని కార్యదర్శి అబ్దులహమీద్ ఖానుగారు ప్రకటనార్థము జేచు మాటప్రాసరి.

* * * *

పశ్చిమగోదావరి మండల ప్రతినిధులు
భిల్లీమహాసభకు వెళ్లగోరు ప్రతినిధులు దరఖాస్తులను పంపుటకు గడువు ఆగస్టు 30 వ తేదీవరకును మొదలైన దరఖాస్తుతో రుసుము మూడు రూపాయలను కంపెనీలో అదరఖాస్తు అంగీకరింపబడెను. గడువులోగా దరఖాస్తులను పంపనివారిని ప్రతినిధులుగా న గీరియును కీసారి ఎ తమాత్ర ముకాకము డదు. అసామర్యాదు గయోభలలో చూపబడి దాక్షిణ్య మిసభలో చూపబడెను గాన ప్రతినిధులుగా వెళ్లగోరువారు దరఖాస్తును దరఖాస్తు యమునకు వెటనే సంస్కారదనని పశ్చిమ గోదావరియందు కాంగ్రెసు సభు కార్యదర్శి శ్రీ ఎరవల్లి మంగయ్యగారు ప్రకటనార్థము మాట తెలిపి (తొలివార్త)

హిందీ వాక్యేయ దిక్పరీక్ష

హిందీనేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును వెల ౧ రూపాయ పోస్టేజీనేరే. మొత్తంగా కొంటే నాల్గోవంతు కుమిషన్. త్వరపడండి. పం. ఆదినారాయణశాస్త్రి, అన్ని పావుల్లో దొరుకును. ఆంగ్లంకోసం ట్రెస్టి కే. పురాను.

హిందూ మహాసభ

మాల్వీరఫి యుద్ధమగారు

పండిత మాలవ్యాగారు మహాసభలో నిర్వహించిన ఉపన్యాసము కలహమును నూచించుచున్నది గాన సభకు ప్రతిగా మహామృదీయ లా. సంఘము కర్పరసవలెని మాల్వీరఫి యుద్ధము అమామదు గారు టెన్యు ఆఫ్ యిండియా పత్రికకు వాసిరి.

వాతావరణ నిధి

1923-సం॥ ఆగస్టు నెల 24 వ తేదీ శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య పక్షములు	అర్జున్ గోవింద్ పక్షము	అర్జున్ గోవింద్ పక్షము	అర్జున్ గోవింద్ పక్షము	అర్జున్ గోవింద్ పక్షము	అర్జున్ గోవింద్ పక్షము
గోపాలపురం	97.5	80.6	...	8.98	9.98
కోరాపుట్	...	...	...	...	...
విశాఖపట్నము	95.5	81.5	...	3.88	9.91
కాకినాడ	88.7	79.5	...	9.79	4.77
మచిలీపట్నము	88.8	77.5	0.01	7.48	9.12
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	89.8	77.1	...	7.81	8.98
బళ్లారి	82.1	74.9	...	2.71	2.82
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	95.0	79.9	...	2.42	8.79
నెల్లూరు	98.7	81.5	...	6.56	0.71
మద్రాసు	100.0	80.9	...	6.46	2.77
కడపూరు	99.4	79.2	...	6.65	1.61
కల్లూరు	...	...	...	...	...
నెలము	97.0	78.0	...	6.65	5.24
కోయంబట్టూరు	89.8	69.8	...	6.19	2.24
తిరుమనాపల్లి	99.8	78.1	...	1.12	4.40
నాగపట్నము	97.8	78.2	...	1.78	4.22
పుదుకోట	...	...	...	...	...
మధుర	98.4	76.8	...	0.56	5.98
పాంబుక్	...	...	...	...	...
తిరునల్వేలి	...	...	...	0.51	0.78
తిరువేంద్రము	82.0	74.0	0.25	4.28	21.81
కొచ్చిక్	85.7	75.3	0.04	91.01	29.24
కాలికట్టు	84.4	74.7	0.52	115.78	38.48
మంగళూరు	86.6	74.5	0.28	112.47	20.79
బెంగళూరు	82.8	68.5	0.03	8.89	2.77
హస్సాన్	...	...	...	...	...
మేర్ కార	69.8	61.5	0.05	184.21	46.59
రైచూరు	...	...	...	...	...
హైదరాబాద్	...	...	...	...	...
కారవార్	...	...	...	...	...
రత్నగిరి	...	...	...	...	...
బొంబాయి	...	...	...	...	...
హోలూరు	...	...	...	...	...
కొడెకనార్	66.2	49.8	...	6.26	0.01
ఉదకమండలము	...	...	...	...	...

నర్కరలు:— ముఖ్యులొట్టుమునకన్న ఎ. ఆర్. వ. చాల తక్కువ. కాకినాడయందు కిచ్చ పగటివేమి 6 మొదలు 9 డిగ్రీలవరకు అధికముగ నున్నది. విశాఖపట్నమున రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలధికము.

దక్కను:— ముఖ్యులొట్టుమునకన్న ఎ. ఆర్. వ. చాల తక్కువ. రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలధికము.

కర్నాటకము:— ముఖ్యులొట్టుమునకన్న ఎ. ఆర్. వ. చాల తక్కువ. పగటివేడిమి 8 మొదలు 9 డిగ్రీలధికము. రాత్రివేడిమి 2 మొదలు 3 డిగ్రీలధికము

వాతావరణము బాగుగానేయుండు మంచము గలవు ఎస్. ఆర్. సామ్రాజ్య, వాతావరణము బాగుగానేయుండు మంచము గలవు

కాననసభాప్రవేశము - అవసరమహానభ

(2) కానకసభః పుష్కరికా జహిష్కరించుట. గాంధీ మహాత్ముడు నిర్భయించిన కానకసభాబహిష్కారము శ్రేష్ఠత మయినదని మనముందే మింతవరకు ననుసరించుచుంటిమి. కానకసభాభగవతము అననయోగద్వయ నియమములకు భగవతరచుని తెలుపుట కష్టమనియును నేను. ప్రస్తుతస్థితిలో కానకసభల కు దెబ్బకులను మరింతపడియే వెలుగునుగాని ఎట్టిలాభమును కలుగదు. వహ్మదీయులు కొరిష్మతరము జరిపితులు ఆఱు విషయము జరిపినాఁడనుగువరకును జమీన్దారులెవ్వారీ ఫటా హా అమలులోనే యుండును. అఫటా హా అమలులో నున్నంత కాబడును కానకసభలమగూర్చి మహమ్మదీయు లాహానించుట

“బిల్లర విరోధములు, ద్వేషములు, కలతలు, కుట్రలు, కుట్రంత్రములు, ఉద్యమములు, కొట్లాటలు, పాతె పగలు, మున్నగువాని నన్నిటిని వదలివేయుడు; ఆత్మవిశ్వాసమును పూర్తిగా కలిగియుండుడు. మీ శక్తిని మీరు గ్రహింపుడు. మన ఉద్యమము ధర్మ బద్ధమును న్యాయసమ్మతము నని నమ్ముడు. కృపా మయుడగు నార్యైవరుడు ధర్మపక్షపాతీయని విశ్వసింపుడు.”

ప్రతిపక్షమువాడను యిక్కడలను తనమతములొనికి చేర్చు
కొనుట కెట్టిజేపణయును లేదుగాని ప్రస్తుతమాత్రముత్తమును
తలపెట్టికది తగినపనుయముకాదు. హిందూమహమ్మదీయ
సంవాదములే యీతిద్వయమునకు కారణమగును. ప్రస్తుత మీ
త్రయత్నమును విరమింపు దని నేను హిందూనా

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు

సంఘసభలు

బరంపురమున నెవ్వెంబరునెల 1 వ తేదీని జరుగును అవసరపథా ప్రతినిధులు దరఖాస్తులును రుసుముల యీ నెల 30 వ తేదీలోగా చేరువట్టు బెజవాడకు రాష్ట్రీయ కార్యదర్శి కే పంపవలెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభయను, స్థాయి సంఘసభయను గూడ నెవ్వెంబరునెల 1 వ తేదీ కనివాము వాడు గంజాంబిల్లా బరంపురమునందు జరుగును. ఆ సభలకు తచ్చు ప్రతినిధులకు గంజాంబిల్ల ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి బనలకును భోజనమునకును ఏర్పాటుచేయవలెను. సభ్యులందఱును ముఖ్యముగా రాగోరెదను.

దరఖాస్తులు

అవసర కాంగ్రెసు మహాసభకు ప్రతినిధులుగా వెళ్లగోరు వారిలో నిర్ణయింపబడిన గడిపులోని దరఖాస్తును మండల సంఘ కార్యదర్శికు పంపవలెను. అది వారి నుండి రూపాయల రుసుముతో బెజవాడలోనున్న రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి కే పంపవలెను. ఆ సామూహిక దరఖాస్తులను యీ నెల 30 వ తేదీ ఉదయములోగా రాష్ట్రీయ కార్యదర్శి కే పంపవలెను. ఆ దరఖాస్తులు 1 వ తేదీని రాష్ట్రీయ సంఘ సభ ను చూపును.

హారటాలు

27 వ తేదీని జరుగదలగా కన్యా హారటాలుబయలుదేరు గ్రామ తాలూకా మండల కాంగ్రెసు సంఘములవారందఱును కేంద్రతో ఏర్పాటులను చేయవలెను రాష్ట్రీయ కార్యదర్శి పకబనార్డును నేడు మాకు తెలిపెను. (కంటివార్త)

చెన్నపురి నాయకుల ప్రకటనము

“భారతీయులు తమ ఆత్మగౌరవమును రూఢిగా పెట్టు దింపవలె నని భూలను (బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారు ధిక్కరించిన) చెన్నపురి కి కన్యాకరిమార్గము (కబలనిదర్శనముగా నున్నది) నిరర్థకా శ్రేణులను లబధనను, స్థిరీకృతని బహిష్కరణ ప్రసంగమువలనను, (కేంద్రీయ యొద్దుటకు దొరికిన) మాను నిర్బంధింపబడిన వట్టివట్టుములనును ఎట్టిప్రయోజనమును కలుగదు. కాంగ్రెసువా రాజ్యాపిండినకారము 27 వ తేదీని చెన్నపురివారిండును పూర్తిగా హారటాలు జరుపవలెను. ఎన్ని కన్యాకరిములు కలిగినను అందఱును ఏకీభవించి వెంటనే స్వరాజ్యమును బడయుటకు ప్రయత్నించెదమని ఆవాదరయను దైకసాక్షిగా ప్రమాణము చేయవలెను” అని చెన్నపురి పాఠకుల కోరుచు శ్రీమంత్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, జనాలు యాహులు హుస్సేను, సి. అబ్దులువాకీం, కాశీనాథుని కాగేర్వర రావు, వి. చక్రయ్య, టి. వి. కన్యాకరిమార్గము మొదలయ్యారు, అబ్దులు లతీఫు కరూఫీ, కే. భావ్యం, ఎస్. ఏ. పీ. మహమ్మదు, జి. వి. కృపానధి, వి. ఎస్. కేంకటరామను, గడ్డె రంగయ్య కాయదు, అబ్దులుహమీదుఖాను గార్లు సంతకముచేసి కేంద్ర కన్యాకరి (ప్రకటనార్థము మాకు కంది).

సేలము ముద్దునిసిపాలిటు

27 వ తేదీని పాఠకాలల కన్యాకరిమార్గమును నేడునెలను. నెలపుడిమల పట్టికలోనుండి సామ్రాజ్యదినముకు కొట్టివేయవలెను. సేలము పాఠకుల సామ్రాజ్య (ప్రకటనమున) పాల్గొనునాడెను. అను తీర్మానములు నేడు (24 వ తేదీ) జరిగిన ముద్దునిసిపలు సంఘసభలో వామోదించబడిన.

గంజాంబిల్లా

ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘము

కన్యాహారటాలు తీర్మానము

“ఈ నెల 27 వ తేదీని కేంద్రమునందుండిన హారటాలు జరుగును గాన ఆలహాబాదు ముద్దునిసిపలుబోర్డువారుమామిఁ ధీర మార్గముననుసరించి గంజాంబిల్లామునందుండి బిల్లాతాలూకాలో కలబోర్డులను హ్యూనికలబోర్డులను తనచరీకలనకాక్రింద నున్న పాఠకాలలను ఇతర కన్యాకరిములను గూడ 27 వ తేదీని మూసివేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నాడు.” అను తీర్మానము యీ నెల 20 వ తేదీని జరిగిన మండల కాంగ్రెసుసంఘ సభలో వామోదించబడినది మండలసంఘాధ్యక్షుడు మాకు తెలిపెను.

బొంబాయిలో ఏర్పాటులు

27 వ తేదీని బొంబాయిలో హారటాలు జరుపుటకు గొప్ప ఏర్పాటులను చేయబడునాడు. ఆ సేక వర్తక సంఘ మాలవారు నూడ హారటాలును జరుపవలెనని నిశ్చయించి ప్రకటన చేసిరి. హారటాలు నిమిత్తము 27 వ తేదీ సోమవారము వాడు ముద్దునిసిపలు కార్యోదేశము సభ జరుగదని ఆద్యక్షుడు ప్రకటించెను.

ఆగమనము:—ఎ. వై. జి. కాంబెల్లుగారు బొంబాయి

మెయిజులో నిరకటకేరిరి.

ఆగస్టు 27-వ తేదీ సోమవారము

సామ్రాజ్య బహిష్కరణార్థము హారటాలు

దుకాణముల నన్నిటిని మూసివేయుడు

పనిపాటుల నన్నిటిని కట్టిపెట్టుడు

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఆదేశమును నెఱవేర్చుడు

ఆంగ్లేయవర్తకులకు హెచ్చరిక

శ్రీమూన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు

“27 వ తేదీని జరుగుహారటాలు ఏకీయకరాజకీయపక్ష మునకు మాత్రమే చేరినది గాదు. ఈ కన్యాకరిమార్గమునార్చి భరత ఖండవాసుల పక్షమును బూనిన ఆంగ్లేయులందఱును గూడ ఈ హారటాలు వందల నాలుగుగా నిరకటము పానుపూరిని మాపగోరెదను. ప్రాచీనకాలమునుండియు మిరిచేశమున స్థిరీకృత వ్యాపారము చేసికొనటకు వెనుకటి భారత యజ్ఞుల నందరిని కోరెదను, తేనియోయిదివరకు కలిగినలాభంతయిన వృద్ధులగును. ధిల్లీయహాసభలో రాదు కార్యములను ముఖ్యముగా జరుపవలెను. మరల మిగిలిన హమ్మదీయ మైత్రిని కలిగిపరచెను. కాననసభాప్రవేశవాదమును వదిలి అనవాయోగ్యమును నందు సంప్రదించి కన్యాకరిమును కట్టింపవలెను. ఈ కాననసభావ్యామోహమును మానుగక కేళమును దాస్యమునుండి తొలగించుటకును గాంధీ మహాత్ముని కాంగ్రెసువిమతమును గావించుటకును కలిగిన విధానము నకలంబింపుకొని నాయకులందరిని కోరుచున్నాను.

ఖిలాఫతునవస్థ యొక్క పరిష్కారముపరచెదను. కాననసభలకు వెళ్లినవో పాదకర్మము కలుగును గాన మహమ్మదీయులైన కాననసభలకు వెళ్లగూడదు. కాననసభలకు వెళ్లగోరువారికి ఓట్లు యియ్యగూడదు. అని కిచలూగారు మహమ్మదీయులను హెచ్చరించుచు సురస్వామిమును ముగించిరి, కరతాళస్వరము విన్నములైను. 22 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కిచలూగారు అనామదానానుండి అబమియ కేళిరి.

దేశాధీశులు మిరకనుమతి నొసంగియున్నారు. వారొసంగిన ఆరకాళములనునే మీ రీకాలముననే కేళమున నుడగలిగితిరి. ఇప్పుడు విదేశములం దిడుములు పడుచున్న భారతీయులకు మిరుతోడ్పడి రద్దుపరచబడిన హక్కులను వారు మరల బడయగలుగుటకు చేయుట కిప్పుడు మీ కనకాళము కలిగినది. గాన యీ నెల 27 వ తేదీ సోమవారమునాడు ఈకేళము నందంకటను భారతీయులందఱును దుకాణములను మూసివేయుదురగాన ఆవాడు మిరుచూడ మీ దుకాణములను మూసివేసినచో అది మీ పెద్దల సత్సాగ్రహదాయకునకును సద్భాగము. తును కలిగవలె యగును. సామ్రాజ్యమునకు గొప్ప అడ్డంకును. అప్పు డీసంకల్పము దుర్నిరర్థమై కవిత్రితమగును. అటులు గాక ఆవాడు మిరుమిరుకాణములను తెరచి యించి వానిలో నుద్యోగులుగా నున్న భారతీయులగూడ రాకెత్తువని మిరు నిర్బంధించినచో కన్యాకరిమార్గము జాతిద్రేవమువలననే కలిగినది స్పష్టము కలదు. తెల్లసామ్రాజ్యపద్ధతిని బలపరుచుటకు గూడ వట్టి పురుగుతిసహాయకును. భరత ఖండమునందున్న ఆంగ్లవర్తకులవాడు తమ దుకాణములను మూయక పోయినను జాతీయతను హారటాలు కడికమకు విజయము కలుగకమాను గాని యిప్పుటికిని ఏను క్రిస్తుబోధనలను నమ్మువారిమాత్ర ముదిగొప్పవరాజుకాంక్షుకును. మిలాలోకొద్దిమందియైన మాతో చేరిహారటాలుజరిపినచో సత్యము కడవ్యమునకు విజయము కలుగును” అని రాజగోపాలాచారిగారు ప్రకటించిరి (డి. ఎ)

రంగూను, 28:— గిన్నాలూగారు భారతకానన సభ్యులకును రాజీనామానొసగుటచే భారతీయైస్థానమునకు ఎం. సి. నాయుడుగారొక్కరే అధ్యక్షులు నిలచిరి.

కెన్యా రాయవారవర్త ఆగమనము

బొంబాయి, ఆగస్టు 24:— కన్యాకరిమార్గము గరించి ఆంగ్లదేశమునకు రాయవారము జనిన రైటు ఆనయిల్ శ్రీనివాసరాష్ట్రీగారు మొదలగు ప్రతిభు రియదమునకున లహాలా స్త్రీమర్గా నివృత్తుకు కేరి. కాశ్మీరగారు ఆంగ్లేయగమనము చేసి గానించుచుండెను. ప్రయాణసమయము నొకయందు వికాంతిపుచ్చుకొనుటచే నా రోగ్యమభివృద్ధి నందెను. బెసంబు, బార్డి అరండేలు, కేళాదు, బోక్సి మొదలగు వారు ప్రతిభుల పుష్పమాలాంబుకుల నొసర్చిరి. కెన్యాకరిమార్గమును కరతాళకలూర్చి గొప్పస్వాగత ముసగెను. స్నేహితులనాలోచించి అభిప్రాయమును దెలుపుచు ఆస్సీసియేటెడు కెన్యా ప్రతిభి కాశ్మీరగారిని దర్శించి వారి యభిప్రాయముల నడగగా, వాన కమమిత్రులతో నిర్భయ దించినేగాని ఎట్టిఅభిప్రాయములు దెలుకబాలని నుడికెను.

ఆశ్చర్యపడుట

తాను ప్రకటించుటచేని తిరిగివీసకు, బొంబాయిగారి తిరిగి వార్తను బొంబాయి కానికలబోర్డు ప్రకటించెనని దెలిసినప్పుడు కాశ్మీరగారు తాత్కాల్యమునకు.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రూసుగారి సందేశము

కాశ్మీరగారు గొప్పత్యాగముల నొసర్చి తీవ్రముగ పనిచేసినందుకు ప్రశంసించుచు వారికి స్వాగత మొసగుచు సి. ఎఫ్. ఆంధ్రూసుగారు పత్రికలకు తిరిగి వార్తనుపెరి. కాశ్మీరగారు తిరిగి కేరించిన వినియోగించి పుడికెను, అని ఆంధ్రూసుగారు అదు దెలిపిరి.

శాసనసభల ప్రకటనలు

శాసనసభలకు = భర్తలుగ నుండగోరడువారు
పంచేడి ప్రకటనలకు కాలం అంగుళముకు దఫా
1-కి యు 2-0-0 చొప్పున చార్జీ యిచ్చుకొనిన గాని
ప్రకటించుటకు వీలుండదు. వ్యవస్థాకకుడు.

అంధ పత్రిక

1923-వ సం. ఆగస్టునెల 24-వ తేది

శుక్రవారము

“మైలాకు” పద్ధతి

స్వపరిహార సమస్య విషయమై బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు రచించిన విజ్ఞాపనకు, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము వారు పంపిన ప్రత్యుత్తరము, “మైలాకు” పద్ధతిని స్పష్టముగా దెచ్చుచున్నది. ఎంత ధనము కుప్ప బోసినను తనకు రావలసిన పాను మాంసమును తాను విడువ నని వంతము కట్టి అకహాస్యము పాలయిన పేక్కువీయరు నాటకములోని మైలాకు వలెనే, ఫ్రెంచి ప్రధానమంత్రి యగు పాంకేరు గారును వచ్చేను సంధిలో నిర్ణయించబడిన మొత్తములో నెక్క చిల్లిగవ్వ నయినను దీనివేయ నని చెలుపుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో ఇంగ్లండు యభిప్రాయములు ఉత్తరప్రదేశమును, ఫ్రెంచి యభిప్రాయములు దక్షిణప్రదేశమును బట్టుచున్నవి. ఇరువురుకును పొత్తు గురుగుమార్గము గనపించదు. ఫ్రాన్సుకు ఇంగ్లండు లొంగిపోవునా? లొంగిపోనియెడల, బ్రిటీషువారు జర్మనీలో సరాసరి ఒడంబడిక జేసికొనవలసియుండును. ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లండుల సఖ్యమున కప్పుడు భంగము వాటిల్ల గలదు. భావిపరిణామ మెటు లుండునో యని ప్రపంచము నిరీక్షించుచున్నది. జర్మనీ దివాలా యెత్తుచున్నట్లు, పాంకేరుగారును అంగీకరించెదరు. కాని, ఇట్టిస్థితిని జర్మనీ బుద్ధిపూర్వకముగ దెచ్చిపెట్టుకొనుటచే కనికరము జూప వీలులేదని ఫ్రాన్సు వాదము. ఈ వాదము కడువిచిత్రముగ గనపించును. జర్మనులు సాత్వికనిరోధమును మానుకొని, డబ్బు చెల్లించుకొనినదియు రూరు భాగమును తాము నెమ్మది నెమ్మదిగ వదలిపెట్టెద మని, పాంకేరు గారు చెలుపుచున్నారు. వీరి సూచన ఆచరణ సాధ్యమా? అత్యంత బలహీనపరుపబడిన జర్మనీకి, మిగిలియున్న అత్రము సాత్వికనిరోధ మొక్కటియే. ఆ అత్రము నెక్కదానిని గూడ విడచుటకు జర్మనులు సిగ్గుపడవలరు. సాత్వికనిరోధమును విడిచిపెట్టినది, ఫ్రెంచివారు రూరు విడువబోరు. డబ్బు చేతికి వచ్చిన గాని, వారు తమ విప్లవభంగమును మానుకొనరు. ఇక్కార్యము సఫల మగునప్పటికి చాదాపు అర్థ శతాబ్దము కల్గును. ఆ పిమ్మట, రూరును వదలిపెట్టుటకు ఫ్రెంచివారి కయ్యను బుద్ధిపుట్టునా? దానిని విడువకుండుట కక్ష్యను ఎన్ని కారణములు గనపించునో ఎవరు చెప్పగలరు?

ఇట్టి యుభయముగ సూచనలను గావించుట తప్పదు. సామ్యమార్గముల నవలంబించి స్వపరిహార సమస్యను నలుగురు చెలిపెడిగిరిని పరిష్కరించుకొనుట, ఫ్రాన్సుకు జ్ఞేయకరము, రూరు ఆక్రమణము న్యాయబద్ధముగాదనియు, పర్సనీయస్థి

నియమములకు విరుద్ధమనియు బ్రిటీషు విజ్ఞాపనము దెలిపియుండెను. న్యాయబద్ధమనియే, ఫ్రెంచివారు ప్రత్యుత్తరములో దెలిపి గాని ఇందుకు తగిన కారణముల జూపరయిరి. కాని, కారణములతో బని యేమి? బలమే న్యాయ మను సిద్ధాంతము ప్రబలునపుడు ఇతర ప్రమాణములతో బనియుండదు. జర్మను లెంత మొత్తమును చెల్లించగలరో నిర్ణయించుటకు అంతర్జాతీయ సంఘము నొకదానిని నియమించదగునని బ్రిటీషువారు గోరిగాని, ఫ్రెంచి వారిందుల కంగీకరించుటలేదు. అప్పుడప్పుడు స్వపరిహార సంఘము వారి సంకల్పిని కనుగొందు రని, ఫ్రెంచివారు జవాబుచెప్పిరి. స్వపరిహార సంఘ మునిన, ఫ్రాన్సు బెల్జియములేగద. అప్పులవిషయమై ఫ్రెంచివారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము ఖండితముగనన్నది. ఫ్రెంచివారికి ఇంగ్లండు పెట్టుబడిపెట్టెను. ఇంగ్లండుకు అమెరికా పెట్టుబడిపెట్టెను. అమెరికా కియవలసిన డబ్బుకు ఇంగ్లండు వడ్డీ చెల్లించుచున్నది. ఋణపు మొత్తమును కొంత నలీసగ నిర్ధారణ జేసికొనినది. అమెరికాకు తాను డబ్బును చెల్లించుచుండుటచే, తన కీయవలసిన బాకీగూర్చి ఏమిజెప్పెదవని, ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సు నడిగిరది. ఇటుల యడుగులు యుక్తముగాదని, ఫ్రాన్సు తలంచుచున్నది. జర్మనులనుండి రాబట్టవలసిన స్వపరిహారము చే జక్కినపేమ్మట, దానినుండి ఇంగ్లండుకు చెల్లించవలసిన మొత్తమును చెల్లించెదము గాని, స్వపరిహార ధనము చేరకముందే తమను ఒత్తిడితముట న్యాయముగాదని ఫ్రాన్సు రోషముతో బలకుచున్నది. శత్రుదేశమునకన్న తనను నిక్మప్తులుగ జూచినటుల భావించి ఫ్రాన్సు కోపగించుచున్నది. తాను ఇంగ్లండుకు చెల్లించవలసిన మొత్తమును ఇంగ్లండు వదలుకొనుచో, జర్మను లీయవలసిన స్వపరిహారధనము నుండి తా నా మొత్తమును తగ్గించెద నని ఫ్రాన్సు చెలుపుచున్నది. అందుల కింగ్లండు సమ్మతించనియెడల, ఒక్క చిల్లిగవ్వనయినను దీనివైచుటకు తాను సమ్మతించని ఫ్రాన్సు బెదరించుచున్నది.

తనకు రావలసిన మొత్తమును ఇంగ్లండు వదులుకొనును గాని, జర్మను లీయదగిన మొత్తమును నిర్ణయించుటకు ఫ్రాన్సు అంగీకరింపవలెను. అందుకు ఫ్రాన్సు అంగీకరింపక, మీదుమిక్కిలి ఇంగ్లండు తన బాకీల కిప్పుడు తొందరపెట్టవలదని కోరుట వలన, ఇంగ్లండు స్థితి సందిగ్ధమగుచున్నది. ఫ్రాన్సు తన మొండిపట్టును విడువదు. ఇంగ్లండు హితమును వినబోదు. కాని తనకు సామ్య చేజిక్కువరకు ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సును తొందరపెట్టగూడదు. ఫ్రాన్సు కోర్కె ఎంత హేతు విరుద్ధమయినను, తన మనోభావములను నచ్చులేకుండ దెలిపినది. మొదటి నుండియు, ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సులు ఎవ్వరియభిప్రాయములనువారు ఈరిగిని ఖండితముగ చెలుపుచున్నచో, స్వపరిహార మింత దుస్థితికి వచ్చెడిదిగాదు. అందుకు మారుగ లోలోపల రహస్యలోచనల జేయుచు, మంత్రాంగమునకు బూనుటచే, విషమదశ తలపించినది. ఫ్రెంచివారికి సామ్య చెల్లించలేక జర్మనీ దివాలా యెత్తెను. ఫ్రెంచివారు తమ దండన మార్గము నింకను విడువనిచో, జర్మనీనుండి సామ్యును రాబట్టుట దుర్లభమగును. ఇంగ్లండుకు సామ్యు చెల్లించజాలక ఫ్రాన్సు దివాల దీయవలసి వచ్చును. ఫ్రెంచివారు బకాయిపడిన, అమెరికాకు సామ్యు చెల్లించుటకు ఇంగ్లండు కిట్టండి గలుగును. బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రియగు బాల్లవినుగారు దెలిపినటుల, జర్మనీ నాశనమగుచో ఫ్రాన్సు బాగుపడుటకు మారుగ యూరపుఖండ మంతయు నాశనమగును. ఈ సంకల్పిని ఫ్రాన్సు గుర్తించుచున్నది. రూరును

ఆక్రమించుటలో తమ యుద్దేశము స్వపరిహార మను సంపాదించుట గాదనియు, జర్మనులను లొంగదీయుటయే తమ ముఖ్యోద్దేశమనియు, ఫ్రెంచివారిపుడు సూచించుట చిత్రము. అటులయినను, ఫ్రెంచివారి యుద్దేశము కలు కేరదయ్యెను. జర్మనులు లొంగిపోవుటకు బకలుగ, వారి నిరోధకత యధికమగుచున్నది. స్వపరిహారమును చెల్లించుటకు వారిష్టపడుటలేదు. ఇప్పుడు స్వపరిహారము పరిష్కారమగు మార్గమేది? నానారాష్ట్రసంఘము ఈ విషయమును పరిష్కరింప జాలదని తెలిసిన విషయమే. ఇదివరకువలె ఇంగ్లం డీవిషయమై ఉపేక్ష వహించజాలదు. జర్మనీతో వర్తకము జేయకున్న ఇంగ్లండునకు వికరీత స్వము గలుగ గలదు. ఇకను స్వపడుటకు ఇంగ్లండు అంగీకరింపదు. లండనులో పనిలేనివారి సంఖ్య 20,000 నుండి 1212000 వరకు పెరిగెనని తంతివార్తలు చెలుపుచున్నవి. అందుచే ఏదియోనుక త్రోవను ఇంగ్లండు వెంటనే ద్రోక్కవలసి యుండును. ఆమార్గ మేదియయినను, యూరపుఖండపు ప్రస్తుతస్థితి చీకటిచే నావరింపబడినది.

కెనియానిర్ణయము: ఇండియా ప్రభుత్వము

కెనియానిర్ణయమునకు ఇండియా ఆఫీసువారైత బాధ్యులలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారును అంత బాధ్యు లని సి. యఫ్. ఆండ్రాసుగారు తెలిపినందులకు కొందర కాశ్యర్యముగలిగెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన ప్లేటుమెంటు బట్టి జూచిన, ప్రజాభిప్రాయమును వారు తిన్నగ నివేదించలేదని విడితమగును. ఆ విషయ మటుండ, ఆండ్రాసుగారు సూచించినటుల కెనియా నిర్ణయమును అంగీకరించుటకే రిడింగు ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించిరి. ఆ నిర్ణయమును మార్చవలెనని యడుగుట కయినను వారు ముందుకు రారయిరి. భారతీయుల కోర్కెలను సఫలపరుప కున్నచో తాము రాజీనామా చేయద మని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దెలిపియున్నచో వారికిగల పట్టుదల కెల్లడియయ్యెడిది. కెనియా సమస్యపై వారికిగల సానుభూతి బయల్పడెడిది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారిట్టి నిర్ణయము గావించుటకు వెనుకాడెదవారు. అప్పుడు గాకున్న ఇప్పుడునను, ప్రజలపక్షము నవలంబించి తాము తుదివరకు పోరాడెద మని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చెలుపునెడల, పరిస్థితులు కొంత వడి చక్కబడెడివి. అందుకు మారుగ బ్రిటీషు ప్రభుత్వపు నిర్ణయమును శిరసా వహించుటకు, వీరంగీకరించిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు ఇండియా ప్రభుత్వము సర్వార్థ నేలు శాఖ యని కర్జన ప్రభువు దెలిపి సంకల్పిని వీరు సార్థకపరిచిరి. అట్టిస్థితిలో ఇండియా ఆఫీసువారికన్న ఇండియా ప్రభుత్వము తక్కువ బాధ్యురాలు గాదని ఆండ్రాసుగారు తెలుపుటయం దాశ్చర్య మేమియులేదు. ప్రభుత్వమునందలి యూరపియను సభ్యులు గాకున్న భారతీయసభ్యులయినను అసమ్మతిజూపుటకు గాను రాజీనామా నిచ్చుట కంగీకరింపరయిరి. ప్రజలకు తోడ్పడువా రెవరును గనపించరు. ఇంగ్లండునందే గాక, ఇండియాయందును పాఠాలు భారతీయుల పక్షమును విడనాడిరి. నిస్సహాయతై ప్రజలు వారి ముక్తిని వారు సాధించుకొనవలసి యుండురు. కాని, ఇందుకని వెలగొండ నవసరములేదు. భారతీయులముక్తి వారి హస్తములందే గలదు. స్వరాజ్యసిద్ధికొరకు వారు జేసెడి ప్రయత్నములే, కెనియా భారతీయులకు రక్షింప గలవు. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మున్నచో,

ఇంతటి యన్యాయము సంభవించేది గాదని మిత్రవాద నాయకులు సైత మంగీకరించుచున్నారు. కాని అట్టి స్వపరిపాలనమును త్వరితముగ సంపాదించుటకు మాత్రము వారు వెనుదీయచున్నారు. అందుకు తగినత్యాగముల గావించుటకు మందకు రాకున్నారు. స్వపరిపాలనము కందువలె నూడిపడదని, మిత్రవాదులకు ఈ సరికి గోచరించియుండును. పరులెవ్వరో దీనిని ప్రసాదించెద రను నమ్మకము వారి కయినను తొలగియుండును. అట్టితరి, నుదాసీనతను వహించి, ఇంకిను ఫలంహితము లగు ప్రాతమార్గములను ద్రోక్కి నెంచుట, దేశమాత పట్ల ద్రోహ మొనర్చినటు లగును. అన్నిపక్షముల వారును కదలిక జూపుటకు, కెనియానిర్ణయము ప్రోద్బలపరుచుచున్నది ఇందవిషయమై అభిప్రాయ భేద ముండజాలదు. భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుకొనుట ఎల్లర కవసరము. అందరును గలసి తమ యసమృతి నేకగ్రీవముగ గనుబటుటకు, హఠ తాళదనము అమూల్యావకాశ మొసగుచున్నది. అన్నిశాఖలవారును, నేకవేదికపై జేరటకు వీలగుచున్నది. భారతీయులు తమ తమ విభేదములను మరచి, కలసి పనిచేసెదరా? వారు దృఢసంకల్పు లగుచో, వారి మనోభీష్టము తప్పక నెఱవేటును. ఈ సమయమును గూడ విడనాడునడల, వారు క్రపంచములో తలయెత్తుకొని తిరుగుటకు వీలు లేక నగుబాటకు లోనగుదురు. 27-వ తేదీని హఠ తాళము జయప్రదముగ జరిగి, హిందూదేశమునకు గలిగిన అవమానమును పోద్రోలు గాక!

మద్రాసు మ్యూజియము

1922-23 సంవత్సరపు మద్రాసు మ్యూజియము, క్యానిమోరా లైబ్రరీల రిపోర్టు ప్రచురింపబడినది. ప్రాచీన చిత్రపుల శాఖకు నివేదిక వత్సరమున మరికొన్ని చేర్చబడెను. దక్షిణాఫ్రికా జిల్లాలో దొరికిన పార్వతీవిగ్రహమును, నెల్లూరు జిల్లాలో దొరికిన హనుమంతుని విగ్రహమును చేర్చబడెను. జి. రామదాసు పంతులుగారిచే విక్రయింపబడిన తామ్రశాసనములు నాలుగులవు. వీరియందు కళింగరాజగు శక్తివర్మ కుమారశర్మకు జేసిన దానము గూర్చి రికార్డు చేయబడినది. రామదాసు గారు విక్రయించిన మరి మూడు తామ్ర శాసనములందు కళింగరాజగు ఉమవర్మ యనువారు బృహత్ పుష్పయను గ్రామమును హరిదత్త యను బ్రాహ్మణునికి దానము జేసినటుల గన్నట్లును. కృష్ణాజిల్లా శింగరజాలెములో సంపాదించబడిన శాసనముల ప్రకారము, ప్రథమ కుళోత్తుంగ చోళుని కుమారులగు రెండవ రాజరాజగారు కండెండు గ్రామములను మమ్మడిభీముని కిచ్చినటుల గనుపించును. వేంగిపురివిషయ మనుభాగమునందు గల వేయి గ్రామములను కరిపాలించినందుల కీ గ్రామములొసగబడెనని చెలుపబడినది. మరికొన్ని శాసనములందు, ఇంద్రవర్మ యను సూర్య చాళుక్య స్వపుషు కొండగిరులకు గ్రామమును చండిశ్చేయను బ్రాహ్మణునికి దాన మిచ్చినటుల గనుపించును. ఈ శాసనములు పెండ్యాల సుబ్బమ్మ శాస్త్రిగారిచే విక్రయింపబడెను. ఇంద్రవర్మ యను రాజరాజ్యము చేసినా లేదా యను విషయమై గల సందియము దీనివలన దొలగిపోగలదు. ఇతడు రాజ్యముచేసె నని వీనివలన నిశ్చయ మగుచున్నది. దక్షిణదేశమునందును, ద్రావిడదేశమునందు దొరికిన శాసనములు మరికొన్ని గలవు. ప్రాతనాణెములు కొన్నిదొరికెను. నెల్లూరుజిల్లాలో కావలియడవల్లి యను గ్రామమున ప్రథమ కుళోత్తుంగ చోళుని

కాలమునాటి 12 బంగారు ఫణములు, కాక తీయ గణపతిస్మరాలుని కాలమునాటి బంగారు పరహా యొకటియు, మరి మూడు పరహాలును దొరికెను. శివాజీ కుమారులగు రామరాజు కాలమునకు జెందిన 12 ఫణములు చెంగల్పట్టుజిల్లాలో దొరికెను. గుంటూరుజిల్లాలో నందూరులో దొరికిన మూడు పందల నాల్గు సీసపు నాణెములు, అమూల్య మగు వి. ఇవి రెండవ కతాబ్దుయనందు రాజ్యముచేసిన ఆంధ్రస్వపుని నాటివి. ఈ నాణెములు చెడిపోకుండ కాపాడుటకు, డేరాడూరు సం దున్న వ్యవసాయపు కెమిస్టుకు పంపబడెనట. గోదావరిజిల్లా సఖినేటిపల్లి గ్రామములో భామిని రాజుకు జెందిన తామ్రనాణెములు దొరికెను. క్యానిమోరీ గ్రంథాలయమునకు విచ్చేసిన చదువరుల సంఖ్య 23118 నుండి 23020 వరకు బెరిగెను. చదువరుల సంఖ్య బెరిగినను, వారు కఠించిన గ్రంథముల సంఖ్య 41279 నుండి 39,256 వరకు దగ్గెను. నివేదిక సంవత్సరమున 351 ప్లాండర్లు గ్రంథములు గ్రంథాలయమునకు చేర్చబడెను. వీనిలో 207 గ్రంథములు కొనబడెను. 144 గ్రంథము లితరులచే నీయబడెను. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు, కొన్నిగ్రంథముల నిచ్చి, యూనివర్సిటీ లైబ్రరీలో, పాఠకుల సంఖ్య 11552 నుండి 19467 వరకు బెరిగెను. వారు కఠించిన గ్రంథముల సంఖ్య 21401 గ్రంథములనుండి 24544 వరకు బెరిగెను. 310 మంది యూనివర్సిటీ రీడరులు గ్రంథములను బడులు దీసికొనిరి. 6649 గ్రంథము లీ తీరున దీసికొనబడెను. 1921-22 సంవత్సరమునకన్న రీడర్లు సంఖ్యయు, గ్రంథముల సంఖ్యయు హెచ్చుగ నున్నది. 1922-23 సంవత్సరమున మ్యూజియమునకును క్యానిమోరా గ్రంథాలయమునకును గలిపి 52,239 రూపాయలు ఖర్చయ్యెను.

హిందూమహాసభ

హిందువుల న్యమతముల బ్రవేశించి మరల సంఘమున చేరదలచుచో, ఇదివర కవకాశములు లేకుండెను. ఆర్యసామాజికు లీవిషయమై చాల కాలమునుండి శ్రద్ధవహించుచున్నను, పండితులు అంగీకరింకకుండిరి. హిందూమహాసభలో నీవిషయమై విషయనిర్ణయసభలో చాలదూరము చేర్చబెరిగెను. పండితులు పలువురి చర్చలో పాల్గొనిరి. తుట్టుతుడకు మహమ్మదీయ మతమున గలిసి హిందూ సంఘమున తిరిగి బ్రవేశింపనొచ్చిన మలి కానా రాజపుత్రులను జేర్చుకొను తీర్మానమును పండితులు పలువురు మహాసభలో ఆమోదించిరి. హిందూ సంఘమున జేరదలచిన వారి నందరను జేర్చుకొనుటకు, దేశకాల పరిస్థితులను గుర్తించి, శాస్త్రవిధులకు భంగము లేకుండ ఎంతవరకు వీలగునో సూచించుటకు శాస్త్రవేత్తలుగల ఉపసంఘ మొకటి నియమింపబడెను. మొత్తముమీద పండితులు నూతన పరిస్థితులను గ్రహించి సంఘ నిర్మాణమునందు శ్రద్ధవహించుట శుభసూచకము. బ్రాహ్మణుడు తన తొంటిస్థానము నాక్రమింపదలచినయెడల లోకక్రేమమును మదినెంచి కృషిపలుపుటయే ముఖ్యసాధనము.

మద్రాసు కార్పరేషను: కాంగ్రెసుసభ్యుడు

సానికస్వపరిపాలన సంఘములకు కాంగ్రెసు సభ్యులను పంపుటకు ఇతర స్థలములందు చాల కాలమునుండి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను, క్రధానకట్టణమును చెప్పనగరమునం దిట్టి ప్రయత్నము జరుగకుండుట శోచనీయము. కాంగ్రెసు సభ్యులును, సైపుల్ ఇస్లాం అను దినపత్రికకు సంపా

దకులును అగు మాఫీ మహమ్మద్ సాహేబుగారు రాయజేట డివిజను ఎన్నికలలో నభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. వీరు కాంగ్రెసు కిలాఫాత్ యుద్ధముల కొరకు కడు శ్రద్ధవహించి పాటుబడుచున్నారు. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును పెంపొందించుటకు, వీరు పలికిన కృషి ప్రశంసార్హము. వీరి నెన్ని కొనుటవలెన, కార్పరేషను వ్యవహారములలో కడలిక గలుగవచ్చును. యస్. శ్రీనివాసరావుగారు, మొదలగు ప్రముఖులు పలువురు వీరిని సభ్యులుగ నెన్నికొనవలయు నని విన్నవించుచు విజ్ఞప్తి వంపిరి. రేటుపేయరులు తగిన వివక్షణ జూపి, కాంగ్రెసునకు సాబంధించిన అభ్యర్థికి తమ సమృత్తుల నెవరి, కృతకృత్యులు గా గోరెదము.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజము

మాసమందినములనుండి మును నీ సమాజము వారు చెన్నపురియందు మనోహరముగ నాంధ్ర నాటకములను క్రదర్శించుచు ప్రేక్షకుల యనురాగమును బడసిరి. శ్రీ విజయనగరము మహారాజు గారు నీలగిరి మహారాజుగారు మొదలగువారి మన్ననలకు బాతులైరి. వారు 26-వ తేదీ ఆదివారముతో క్రదర్శనములను చాలించి వెడలిపోవుటకు నిర్ణయించిరి. చెన్నపురిపౌరుల కానందమును గల్పించిన ఈ నాటకసమాజమువారి నుచితకీర్తి సత్కరించుట పౌరుల ధర్మము. వారిని సత్కరించుటకు జరుగుచున్న ఏర్పాటులను జయప్రదము చేయుటకు మహాజనులు ధనసహాయమును జేయుటకు వేడుచున్నాము. యథాశక్తిని నిచ్చిన త్వణమైనను నాటకసమాజముపట్ల గల భక్తితాత్పర్యములకు నిదర్శనముగ నుండగలను. నాటకసమాజమువారిని సత్కరించి వారి పునస్సందర్శనమును బ్రోత్సహించుటకు యథాశక్తిని సహాయము చేయుటకు వేడుచున్నాము. విరాళముల నీ క్రింది చిరునామా కంపెనీ కృతజ్ఞతతో స్వీకరింపబడును.

- వి. సుబ్రహ్మణ్య శెట్టి
- కా. నాగేశ్వరరావు
- సుంకు సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టి
- ప. నంబెరుమాళ్ల శెట్టి
- డి. వెంకటరమణయ్య

ఆంధ్రప్రదేశ్, 7, కంబుకెట్టిపల్లి, మద్రాసు.

కెన్యాహారటాలు

బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున భారతదేశమునకు తావులేదని, సంపూర్ణానుకూలఫల విశ్వాసు లగు రాజభక్తులకు గూడ, కెన్యాపరిష్కారమువలన నెల్లడియెనది. కాన సామ్రాజ్యమును బహిష్కరించుటకు ఈ నెల 27 వ తేదీ సోమవారము నాడు ఆసేతుహిమాచలకరీత భారతధాత్రీ నివాసులందరును సర్వకార్యముల కరిత్యజించి హారటాలు జరుపవలెనని నాగపూరునుండి అసహాయోద్యమనాయకుడును భారతకాంగ్రెసు కార్యదర్శియు నగు బాబూ రాజేంద్రప్రసాదు గారు తంతి వార్త వంపిరి. (అ. ప్రె.)

మైలాపూరు సంగీతసభ:—వై సభవారి యజమాన్యముగ జరిపారం 26 క తేదీ సాయంత్రము 4-15 గంటలకు సభాభవనమున ఒకసాటకచేరి జరుగెను. (ప్రేము వెంకటరామయ్యగారు గాత్రము, కాలాక్షరరావుగారు అల్యూరి (దిగు) (గమ) ఫీడలు మేలత్తు సావనిఅయ్యగారు మృదంగము నుండిం అల్యూరి (ఫుటం)

కొర్ప రేషను ఎన్ని కలు

రా.నంబు: డి. జి. ఎమ్, లీగారు యధ్యక్షునను ఉప
 క్యావకునకు ము. నయం: పూచేను.

స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణము

60 మంది వలంటీరులను వదలిరి

20 వ తేదీ సాయంత్రము నాగపూరు చెరసాలనుండి 60 మంది వలంటీరులను వదలిరి. వారు బాతులపై బాతులు కత్తాముల ధరించి బాతులగీతములను పాడుచు చెరసాలయొద్ద నుండి ప్రసవించి యోగ్యమగునట్లు వచ్చిరి. వారు నిర్దేశిత స్థలమును నిలిపివేసిన మిగతా సేవీకరింపుతో ఆశ్రమము నకు వచ్చిరి. స్వరాజ్యపతాకములను చెరసాలకు పంపివేసినవారిలో జయియ నెంబంబుల నుల్లంఘించినవారిని తప్ప కిక్కినవారి నందరిని కర్మరూపి వదలెదరు. (బోంబే క్రాంతికా)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

డిల్లీ నగరమున నుపన్యసిచిరి

22 వ తేదీకి నెహ్రూగారు డిల్లీ చేరిరి. ఆనాడు సాయంత్రము పీఠము పాఠశాలలోని బహింగనభూమిలో నుపన్యసిం చిరి. ఆనభ డిల్లీ స్వరాజ్యపతాకమువారిచే ప్రసవించి పాఠశాల లుఖాను గారి అధ్యక్షతనందరిగిరి. 1 1/2 గంటలపై నెహ్రూ గారు నుపన్యసింపిరి. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును వివాద ములు కలిగినవో వానిని నిర్మూలించి నిరంతరమును చెందుతుని ములవారికిని మైత్రికలిగించుటకు కాంగ్రెసు నొక ప్రత్యేక కాళి నేర్పరుపవలెను. హిందూ మహాసభ నేతృమండలము నేరంగి కరింపవలెను.

ఇటీవల కామనభూమి గాంధీమహాత్ముని కార్యాచరణము నుండి వదలవలెను తీర్మాన ముపాదించబడినది. గాంధీమహా త్ముని తిట్టుటకు 50 మూల్యము హాయిలిగాలి అవకాశము కలి గింపబడు దొంగతనమువారు పన్నిన పన్నుదలననే ఆ తీర్మాన ముపాదించబడినది. గాంధీమహాత్ముని కంటి పావన చరిత్రను నటుల చూపిం చుచుండగా ఆత్మగౌరవముగల భారతీయు లానభూమి గూర్చుండి విని ఎటు ల సహించగలిగిరో నే నూహించుటకులెన్నును. గాన కాంగ్రెసు జూరండురు కామనభూమి కభ్యర్థులుగా నిలచు స్వరాజ్య పతాకమువారికి ఓట్ల నిష్కర్షణచేయని నెహ్రూగారు నుడిచిరి. (ఆ.మె.)

బౌద్ధభిక్షువులపై నేరారోపణలు

విచారణయందుకొల్పినకుమార్తెనిరాకరించుట

రంగూను ఆగస్టు 23:—ఇటీవల ప్రముఖములగు ఇన్వెస్టిగేటర్లవారిచే ప్రకటించబడినమాత్రము సంఘముల యందు సభ్యులగు నందెరుగు నేరము నారోపించబడిన బాయి యొద్దనుండి ఆమె బౌద్ధభిక్షువులపై క్రి. ప్రా.క్రి. 110 బి.కె.క్ల ను క్రింద గావించబడిన నేరారోపణ నందర్భమున తమ విచారణ ముగియకొల్పినవరు ముగ్గురలను ముద్దాయి నరఖాస్తులను తెట్టుకొనిరి. వ్యాయమాత్రి మే యూంసుగా రానరఖాస్తును నిరాకరించుచు నీ ది న ము క దీ గ్గు ను జెప్పిరి; కేసును విచారించు నుబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటు, ఆడివిజనరుగు కా.తి కరిపాలకుల బాన్సుధగులచే నాటిచే విచారిచి కిషిం చువాడుగా నుండరానియు, అంతియగాక ఆకినిద్ద వ్యాపి ముగలుగునని ముద్దాయిలకు సమ్మతముననయు, విచారణ సందర్భమున, రెండు ప్రకేపణలతో నేత్రదేశమున ప్రవాస మున నెంబంబు మికివైచుని ముద్దాయిల నడిగెననియు ముద్దాయిపక్షమున వాదింపబడినను, ముద్దాయిలకు క్రితములముగ తీర్పుజెప్పటకు ముందుగానే నిశ్చయించుకొనెనని యనుకొనుట కిదియొకటి నిదర్శనమని వాదించుటయు. వ్యాయ మాత్రి తీర్పుజెప్పెను, మేజిస్ట్రేట్ బ్రాతదేశమునకు కా.తి: బాన్సుధుడై అధికారియైంకరియ్యమియ ముద్దాయి యవల ప్రతి సొలాభి పాచుములకు తావొసగునని నమ్ముటకు మీలదనం విలిపెను. మేజిస్ట్రేటు అడిగిన ప్రశ్న నగుంచియును, మేజిస్ట్రేటు, ప్రాసిక్యూటరు సాక్ష్యమును విచారణగావించి, స్పష్టమగు ప్రశ్నలకు జరిగెనని యొందియదల ముద్దాయి నట్లు అను నుటయు దు నాపములేనని వ్యాయమాత్రి చెలిపెను.

కపరీ గారి ఆశ్రమము

బొంబాయి, ఆగస్టు 24:—కా. జి. ఎన్. కపరీ గారు రాజస్థాన మహారాజాగారును మెయింట్రినరును దీ దినమున నాంగ్లదేశమునుండి ఇన్వెట్టుకు చేరిరి.

మొహరంపండుగ

నెల్లూరు మహమ్మదీయుల కొట్లాట

కొందరికి బలమును గాయములు తగిలెను

నిన్న (28 వ తేదీ) రాత్రి నెల్లూరులో మహమ్మదీయ మహమ్మదీయులను జెండాపీధి మహమ్మదీయులను కొట్టా కొనిరి. నెల్లూరు మొగను. నలుగురు మహమ్మదీయులకు బలమును గాయములు తగిలెను. వారిని నైద్యశాలకు గొని పోయిరి. కేడు సాయంత్రము మరల గొప్ప దొంగు జరుగు నటు అన్నది మహమ్మదీయులలో నీ రెడుకక్షలవారికిని విరోధము మూడుగోబులనుండి ప్రలమగానున్నదని పోలీసు వారినియుండియు ఎట్టి ఏర్పాటును చేయక పూర్తిగా నుపేక్ష కహించిరి.

కాఫీ హోటలును తగులబెట్టిరి

నెల్లూరులో జిల్లాకోర్టుద్ద నున్న కాఫీ హోటలు యింటిని ఎవరో తగులబెట్టిరి. చాలవత్తము కరిగినది. మొహరము అల్లరులను దీనిని నెంబంబు మేమియును లేదు. (స్వతీయనిలేఖరికరింపివార్త)

పశ్చిమగోదావరి మండల

కాంగ్రెసు సంఘము

ప్రధానకార్యదర్శివదవిని

శ్రీ దండం నారాయణరాజుగారు వదలివేసిరి

శ్రీ ఎర్రమిల్లి మంగయ్యగారు

ప్రధానకార్యదర్శిగా పని చేసెదరు

పశ్చిమ గోదావరి మండల కాంగ్రెసుసంఘమునకు ప్రధానకార్యదర్శిగా నున్న శ్రీ దండం నారాయణరాజుగారు రాజీనామి వదలివేసిరి. వారిని వై విధ్య విమయమున సభిదీక్షతో పనిచేసెదరుగాన కాంగ్రెసుసంఘమునకు లేఖలను వాయు వారిని వై ప్రధానకార్యదర్శిగానుండు శ్రీ ఎర్రమిల్లి మంగయ్యగారికి ఏలూరు వ్రాయువలెనని శ్రీరాజుగారు మాటతెలిపిరి క.తివార్త).

నతను క్రమరగణాల మితవాదనమా వేశము

కా. 28 ఆగస్టు:—సంయుక్తపరగణాల మితవాదన సమావేశము ఎ. పి సేతుగారి ఆధిపత్యమున నీదినమున జరిగెను. అధ్యక్షుడు తన యువశ్యాసమనందర్భున కెవ్వర పామ్యర మాను నిరిసింతువు, తీవ్రమును ప్రతికారవిధానము నవలంబిత వలెనని కోరెను. భారతదేశమునకు గృహపాలన మున్నయెడల (విజిమ)ప్రభుత్వములు ప్రకరించెడివిగాదు. రాష్ట్రీక ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును కేంద్ర ప్రభుత్వమున బాధ్యతయు నెలకొలుప వలెనని వైనిక, ఉద్యోగకాళము భారతీయులపర మొనర్పవలెననియుగా రెండు విధములు బాతీయతయు వ్యాపించినట్లచే హిందూమహమ్మదీయ సమస్య క రిమ గ్గురింప బడు ననియు మితవాదన పక్షమునకు బలమును నిర్మాణ మేర్పరుప వలెననియు గోరెను. అన్నపక్షములవారను గలపి అభివృద్ధి విమలభక్తరంగము నెదుర్కొనవలెనని కోరెను.

కెనియాపరిష్కారము

భారతప్రభుత్వమువారి ముప్పలమే కారణము

బోల్షావర్, ఆగస్టు 23:—కెన్యా పరిష్కారమునకు భారతప్రభుత్వము ఎరినిదివీయుడో భారతప్రభుత్వమువారు గూడ నంత నిదనీయులే యని వాదివరకు వెలిపిన వాక్యమును గురించి సి. ఎఫ్. ఆంధ్రా ము గారిట్లు చెలిపిరి. మొంటాగు గారి రాజీనామా తరువాత భారత ప్రభుత్వముకొన్నప్పటిమారిపోయినది. దానితో భారతప్రభుత్వము గూడ అవినీతి వ్యాపించి దుష్టముగ నొనర్చెను భారతప్రభుత్వమువారు భారతదేశముకు పు:గావించినవాదన ఆక్యంతర్భుత్వముగనున్నది. భారతీయులకు పౌరసత్వములు నిరాకరింపబడియెడల రాజీనామా లాగవలదు నని, మంటాగుగారివర భారతప్రభుత్వ మునా రెండుమూడును స్పష్టపరుపలేదన్నది.

గంగానది వరదలు

దారుణవర్షితులు

నూరుగ్రామములు కొట్టుకొనిపోవుట

పాట్నా, ఆగస్టు 23:—జిల్లాలోపలి ప్రాంతమున వరదలగురించి వచ్చుచున్న వార్తలను అందు అగ్రానుండివచ్చు వార్తలను మృదతాభేదములగు నుండెను. అగ్రాపట్టణమున జనసంఖ్యలో మూడవంకు గృహములతో అల్లాడుచున్నారు. బ్రాహ్మజిల్లా నుండు నూరుగ్రామములకువైగా కొట్టుకొనిపోయెను. అవారపదార్థమును, పశువులకు మేతయుఅత్యాధికముగ గావలయున్నది. పాట్నా నుండు చాలా సహాయకసంఘము లేర్పడి, రక్షింపబడినవారి కాహారపదార్థములొసకుచున్నారు. (ఆ.మె.)

జమ్మరుపురమున వరదలు

జమ్మరుపురము ఆగస్టు 23:—జమ్మరుపుర జిల్లానుండు కుంభ కృష్ణిలన వందలకలిగెను కారకామ ముర్తరేఖానదులు పొందుచున్నవి. ప్రజల గృహములే బాధపడుచున్నారు.

కాననసభల ఎన్నికలు

స్వరాజ్యపతాకమువారికి హెచ్చరిక

ప్రతినిధుల నిర్ణయమున కి. 11 రోజులు మాత్రమే గడువున్నదని బొంబాయి దొంగతనమువారు ప్రకటించిరి. కాన అసహాయాద్యమున వదలకుండుటయో లేక కాననసభలకు తెల్లీ వానిని రూపుమాపుటయో వారు ఏ విధముగా వనిచేసిన దేశమునకు మేలుకలుగునో స్వరాజ్యపతాకమువారు వెంటనే నిర్ధారణచేయవలెను. వారు కాననసభలకు తెల్లీనవో చిరకలు మూడవపక్షముగా నేర్పడియైన దొంగతనమునకు సహాయముచేయవలసియో వచ్చును. స్వరాజ్యపతాకమువారు చాలమంది ఎన్నికలకునిలచెదననియు వారిలో వెళ్ళుచుండి ఎన్నుకొందు రనియు మేము నమ్మెదమని వైము ఆఫ్ యిండియా కత్రిక వ్రాసెను.

మౌముబు కొమ్మిరైగారి విడుదల

యంగుయిడియా వక్రికాసంపాదకుడు

వెనుక యంగుయిడియా కత్రికకు సంపాదకుడుగానుండిన మౌముబు కొమ్మిరైగారి 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము చెరసాలనుండి వదలిరి అతడిపుడు బొంబాయిలో ఖిలాఫతు కా ర్యాలయమునం దున్నారు.

విరావతి డెల్టా

బలహారాడు 23 ఆగ:—బక్కాప్రభుత్వములో గానిం చు కొనిన కంట్లాట్టు ప్రకారము ఆర్. సి. కెంపుగారు, విరావతి డెల్టాకు విమానముమీదుగా పరిక్షించుటకు రాబోవు జనవరిమాసమున ప్రారంభింతును.

సారస్వత సర్వస్వము

ప్రతిమానమునను వెలువడు విమర్శన పత్రిక

శ్రావణ శుక్రమి రోజున ప్రథమసంచిక

వెలువమును

చక్కని అచ్చు.....దేశగరి కాగితములు! రాజుల్ వైఖ.....గింపుటలు.

పురాతన గ్రంథ విమర్శములు, ఆధునిక గ్రంథవిమర్శములు, పురాతన కావ్యములు, ఆధునిక సరసకావ్యములు మహావారము లగు నరలులు, వ్యూహముగములగు నాటకములు, మత, సాంఘిక, చారిత్రిక, జ్యోతిషిక, నైద్యవిమయక వ్యాకములు, హాస్యములు, సమస్యలు ముల్లంపంబుచుండును. విమర్శములు నిష్పాక్షికముగ పండిక, కవులచే వ్రాయబడుచుండును. విమర్శప్రధానములగు పత్రికలు లేని లోపము ను దీర్చుటకు కంకణమును బూనియున్నది అందరకును అందుబాటుగ నుండుటకుగాను చందా బహుస్వల్పముగ నిర్ణయించబడినది.

చందా సవరకరమునకు రు. 10-00 మాత్రమే. సారస్వత సర్వస్వ పత్రికాధిపతి, రెణుకు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆదిమాంధ్రులు

పితాపుర సంస్థానము

ఆదిమాంధ్రులు తమ శైలిక, ఆర్థిక, ఆరోగ్యాదివిషయములను చక్కగా గమనించి సమాన పౌరహక్కులను గలిగి మానవమాత్రులుగా ప్రకటించబడుటకు విద్యయే ప్రథమసాధనమని చెప్పుకొనవలయును.

బరోడ, మైసూరు సంస్థానాధీశు లీయతాధుల నన్ని విధముల నున్నతదశకు చేర్చుచున్నారు. దీనిజనబాంధవులగు శ్రీపితాపురం మహారాజావారు ఆంధ్రదేశమున జేయుచున్న కృషి మిక్కిలి ప్రశంసనీయును. కాకినాడపురమున (ఆర్కాట్) అనాధకరణాలయము నొకటి స్థాపించి దీక్షజనల మన్ననలకు పాత్రులగుచున్నవారై చెన్నరాజధానిలో యెరుగనివారుండరు.

ఇటీవల శ్రీచారు ఆదిమాంధ్రుల విద్యాభ్యాసానికి పితాపురము, పొన్నపాలెం, గోర్న, నకింగుపాలెం మొదలుగా గల గ్రామములందు పాఠశాలలు నెలకొల్పి విద్యాదానము చేయుచున్నారు. ఈ పాఠశాలలందు చదువుకొను ఆదిమాంధ్ర బాలబాలికలకు, కలకల, పుస్తకములు, బట్టలు ఉచితముగా నొసంగబడుచుచేత విద్యార్థిసమూహము బాలర మృగములవలయులు ఉత్సాహముతో విశంసించుచున్నది. వైద్యబడిన పాఠశాలలందు మొత్తం 180 మంది విద్యార్థులు ప్రాథమికవిద్య నభ్యసించుచున్నారు. 19 మంది పితాపురం ఉన్నతవిద్యాలయమున జదువుచున్నారు. పితాపురమునందే రాత్రిపాఠశాల నొకటి కూడ స్థాపించి యువకులకు విద్యాభ్యాసము జేయుచున్నది. ఇది సంతోషము నెఱిచుచున్న ప్రముఖమహారాజు మాతృభారతదేశముల కెల్లించుచున్నాడు. ఇట్లించెదము. సమయము ఆదిమాంధ్ర ఉపాధ్యాయుల లిపాక్షకాలలందు నియమించబడిరి. వీరు శ్రమలకు లెక్కలేకుండ కృషిచేయుచున్నారని పరిచయముచేయుటకు వందనీయులు.

ఆదిమాంధ్ర బాలరలో ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుచున్న వారిలోను చక్కని వసతిగృహము నెలకొల్పబడి బాలుర స్వస్థావరణలతో ఆదరింపబడుచున్నారు. నెలవెనుకములలో విద్యార్థులు స్వగ్రామములకు పోయి తిరిగి వసతిగృహము చేరుదురు. వసతిగృహము బహు కొద్దిదినములకే ఉన్నతవిద్యకు రాగలుగుటకు సూచన చేర్చుచున్నది. పిల్లలు ఉత్సాహముగా చదువుకొనుచున్నారు. ఉదయమున నే నిద్రలేచి స్నానములను పూర్తిచేసి తిండి తీసికొని చదువుచున్నారని చెబుదురు. భోజనము యైన వెంటనే పాఠశాలకుపోయి చదువుకొందురు. సాధారణముగా చెప్పేవిధమున పాటల వీరికి ఉదయసాయంకాలములందు ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడు కర్మవిద్య, నృత్యము, కమ్యూరము కూడ జేర్చుచున్నారు. ఇట్లొండే పితాపురమందు మహారాజావారు ఒక గొప్ప కార్యము చేయ నుద్ద్యమించియు తెలియుచున్నది. అదిగా ఆదర్శప్రాయ మగు ఆదిమాంధ్రులకొకటి కట్టించి ఆదిమాంధ్రులకు, నీటి, ఆరోగ్యములకు తోడ్పడెదరని విని మిక్కిలి యభినందించుచున్నాము. గృహనిర్మాణమును గూర్చి వారితోనువారు ఇ.తరహా తగినకర్మ నొనరింపజేయుటకు కోరుచున్నాము.

మహారాజశ్రీ కోకా వెంకటసుబ్బారావువారుగారు దివానుదేవి స్వీకరించినదాదిగా మన కర్తవ్యముగా ఆదిమాంధ్రాభివృద్ధికి చేయవలసిన దెల్లయు వెరవేర్చుచున్నారని చెప్పుటకు యావ్యాసమే సాక్షి. వీరికి ప్రత్యేకము నుండియు మా ఉత్సాహముపట్ల మిక్కిలి సానుభూతిగలదని చెప్పుట అతిశయోక్తికాదు. నాయకుగారు దివానుగా నుండకే ప్రత్యేకము రాజమండ్రికి దయచేయుచు తరచుగా మహమ్మదనగరమునకు వచ్చి పుష్కలములను గురుచుండెదవారు. మా చార్మిత్వ ప్రకటనాదాగారమునకు చాలకలకు పుస్తకము లిచ్చిరి. తదితరులకె గాక ఆదిమాంధ్రులను తగిల్లు గారించి మన్నించుట వీరికి వైభవము. నేను హైదరాబాదు వెళ్లినపుడు ఆంధ్ర మా సోదరులు నాయకుగారి ముగుసలపై గూర్చి ముచ్చటించుచుండగా వినుటకు ఆంధ్రమైంది. నాయకుగారు సంఘసంస్కరణమందు పాటుబడువారిలా నొకరు.

వసతిగృహమున కుండలనీన లక్షణము లన్నియు గలవు. కాని ఒకటి మాత్రము కనిపించుచున్నదని మనవిజేయుచున్నాము. సాధారణముగా వసతిగృహమున జేరువారందరు ఆనాథలుగా నుందురు. వీరి వైద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు తల్లిగారి తండ్రిగారి సమీపవంతులకు తీసికొనవలగిన విద్యాభ్యాస ఆగడముగా ప్రకరింపవచ్చును. వీరి ఆదర్శప్రాయుని వైద్యముగా తోడ్పడి యెల్లప్పుడు వారి ఆటవికతను తగిల్పి

స్వరాజ్యపార్టీనభ; కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాననభ యెన్నికల అభ్యర్థులను గురించియు నితర విషయములను గురించియు ఆలోచించుటకు స్వరాజ్య పార్టీ మండలకర్త 22 తేదియందు సమావేశపరచబడినది. మూడు 25 మంది (అందులో మూడు 6 గురు వైయార్లవారు) కర్తవ్య విజ్ఞేసిరి. ఇందు స్వరాజ్యపార్టీ విధానము నంగీకరించి సంతకములు చేసి సభ్యులుగా నున్నవారు ముగ్గురు:— బారిష్టరు కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు (రాజమండ్రి), వి. ఎల్. కామ్రాగారు (మదరాసు), యి.ఎల్.ఎల్. జగన్నాథామ్రాగారు, (మండపేట). ఈసభకు స్వామి నాయకుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తి, మండపాక్ష రంగయ్యనాయకుగారు మొదలగువారు ప్రేక్షకులుగా వచ్చిరి. స్వామి నాయకు మొదలగువారు చాలకాలము వర్తచేసి కెప్పి నందువలన కుడకు 7 గురు కండిమలగా సభ్యులైరి. ఢిల్లీ స్పెషలు కాంగ్రెసులో కాననభ ప్రకటన పోయినయెడల కాననభ బహిష్కారమే అంగీకరింపబడిన యెడల వీరు స్వరాజ్య పార్టీ నుండి తొలగింబారు. కాననభ ప్రకటన మొక్కటియే కాంగ్రెసుపార్టీకిని స్వరాజ్యపార్టీకిని ముఖ్యభేదమని వారి అభిప్రాయము. మొత్తము వాదనసభ్యులు 10 మంది. మధ్యాహ్నమున నితరకర్మ తక్కువసభ్యులు.

మధ్యాహ్నమున సమావేశమైనపుడు కింది తీర్మానములు సర్వాంగీకృతము లయ్యెను.

1. లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీకి దాక్తుర ధన్యాక శ్రీరామ చంద్రరావుగారికిని, మదకాసు కాననభకు కందుల వీరరాఘవ స్వామి నాయకుగారికిని, కాంగ్రెసుపార్టీ అభ్యర్థుడైన విక్టోరియ మెంటురత్నము గారికిని, యీ అభ్యర్థులకు జయము చేపూరుకట్టు గట్టి ప్రచారము చేయవలసినదని స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులను ఆమోదనలను ఈ సభనామ కోరుచున్నారు.
2. ఈ జిల్లాలో స్వరాజ్య పార్టీ తరపున ప్రచారము జరుపుటకు ధనము చేపూర్చుటకు ఈ సభనామ తీర్మానించుచున్నది.
3. ఈ జిల్లాలో అభిప్రాయము కాననభ ప్రకటనము అనుకూలముగ నున్నదనియు కాననభ బహిష్కారమునకు వ్యతిరేకముగా నున్నదనియు ఈ సభనామ గుర్తించి, యీ జిల్లానుండి వెళ్లె ఢిల్లీ స్పెషలు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ఈ అభిప్రాయములనే అచ్చట వెల్లడించవలసినదని యీ సభనామ కోరుచున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖిలాఫతు సంఘము

బెజవాడలో సెప్టెంబరునెల మొదటితేదీని జరుగును

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖిలాఫతు సంఘసభ బెజవాడలో సెప్టెంబరునెల మొదటితేదీని జరుగును. కాకినాడలో జరుగు అఖిల భారత ఖిలాఫతు మహాసభ సన్మానసంఘ కార్యదర్శి రిపోర్టును గూర్చి ఆలోచించుట, ఆ సభకు అభ్యర్థుని నూచించుట, ఇతర విషయములను చర్చించుట మున్నగువిషయము లాసభలో నాలోచింపబడును. మహానా అబ్దుల్ హక్కుగారు, మా లానా ఫజుల్లా సాహెబుగారు కూడ కానభవకవచ్చెదరు. సభ్యులందరూ విచ్చేయగోరవని ప్రధానకార్యదర్శి మొహియుద్దీను బాషా సాహెబుగారు కాకినాడనుండి మాట తెలిపిరి. (తంజావూరు).

మంచి యలవాట్లు నేర్చుటకు (Ideal) ఆదర్శ కాపురము ఆదిమాంధ్రులలోనే యుంకని "నూపర్ వైల్డ్" గా నియమించ జేయుట అత్యవసరము. అట్టివా రొక రున్నచో వసతిగృహాభివృద్ధి కెంతయో అరకాళ ముండలదని మా యానభవము.

"ఈ నూపర్ వైల్డ్" యొక్క ఆకర్షణకర దివాను గారు ఆలోచించి యుండవలెను. కావున త్వరగా యీలోటు పూర్తిజేసి ఆదిమాంధ్ర వసతిగృహము నెలకొల్పబడుటకు ఆంధ్ర దేశమునకు మార్గదర్శులై నిల్చెదరుగాక. దీనికై మనకు వరకు వీర మహారాజావారికి, దివానుగారికి ఆయురారోగ్యసంపద లానగి మ ముద్దరించుటలు నిరంతరము ఆశ్చరించుగాక.

కుసుమ ధర్మన్న,
(ఆదిమాంధ్ర సేకరుడు)

38 వ దేశీయమహాజనసభ

ఆహ్వానసంఘము

కార్యదర్శి విజ్ఞాపి

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడ, అగస్టు 23:—38 వ దేశీయ మహాజనసభ సన్మానసంఘ కార్యదర్శి యగు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తి గారు ఆంధ్రుల కీక్రిందివిజ్ఞాపనము చేయుచున్నారు.

కాకినాడ కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘమువారు ఇంత వరకు చందాలు వసూలుచేసినది రూ 12,000 మాత్రమే అయి యున్నది. కాకినాడలో దేశీయమహాజనసభను దిగ్విజయముగ జరుపవలెనన్న యాశయ మున్నచో సెప్టెంబరు నెలముగకు అధమపక్షము రూ 50,000 లు ఈ సంఘమువారు వసూలు చేయ వలసిన ముఖ్యారసము కలదు. ఢిల్లీలో జరుగఁజు ప్రత్యేక దేశీయ మహాజనసభ యయినపిదప కాననభ ప్రకటన మహాసభ, కాననభ బహిష్కారమునకే, ఏ తీర్మానమున ఆ దేశీయమహాజనసభ చేయునో ఆ ప్రకారము దేశీయములో మైన ప్రచారము జరుపబడును. అందువల్ల కాంగ్రెసు ప్రచారము లందరుక ఆ ప్రచారమునందురు; కాకినాడ కాంగ్రెసు సన్మానసంఘ సభ్యులను జేర్చుటకు అరకాళ ముండ నేడు.

కావున, ఆంధ్రదేశములో అన్ని మండల లాల్లాలల కాంగ్రెసు సంఘాభ్యర్థులును కార్యదర్శులును వెంటనే చరమ దినము వహించి సాధ్యమైనంతవఱకు అనేకులు సభ్యులుగా జేరుకట్టు గట్టియేర్పాట్లుచేయవలసినదనియు, వెంటనే విశేషము లను చందాలు వసూలుచేసి, కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి, కాకినాడకు ఆంధ్రదేశీయచరమదినము వానినోరు చున్నాను.

మరియును, ఆంధ్రదేశములోని దేశాభిమానులగు కాంగ్రెసువారిసందర్శన నేగోరువదేవునగా, తాముండరును వెంటనే ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగ జేరవలసినదనియు, అట్లుచేసినగాని త్వరలో 400 మంది సభ్యులుకారనియు, తాము కనీసపు మదా 25 రూపాయలు మాత్రమే యిచ్చి తృప్తిపడక తమ సుప్రార్థ కక్షికాలది వీలైనంత ఎక్కువ విరాళములను వేయించి సంఘ వలసినదనియు నేను కోరుచున్నాను. దరఖాస్తుపూర్వము అన్ని మండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శులందరికీ ప్రారోభము. ఆ సభ్యులైనప్పుడెల్లను కాకినాడకు కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి ముకుట ఎక్కువ పూర్వముగా కాలవలయున్నయెడల వ్రాతబలపెడిన జిల్లా కార్యదర్శులను కోరుచున్నాను.

శ్రీయుతులగు మండపాక్ష రంగయ్యనాయకుడే, కేక వరపు కామరాజు, పారులూడి నర్మకారాయణగార్లు, దాక్తుర బ్రహ్మాశాస్త్రిల సుబ్రహ్మణ్యులుగారును, నేనును, ఈ నెల 24 వ తేది నుండి 31 వ తేదివరకు విశాఖపట్టణము జిల్లాలోను సెప్టెంబరు 1 వ తేది నుండి 6 వ తేది వరకు గంటాంజిలోను కన్యాకంఠమునకు సామ్య సమకూర్చుటకు సంచారము చేయదును. వివరమైన కార్యక్రమము యందు తెలియజేసినది.

ఆహ్వానసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గసభ
ఈ సభ నిన్న సాయంకాలము పురమందిరమున సమావేశమైంది. శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సామాన్యవిషయములు చర్చించబడి తీర్మానింపఁబడి. ఏ తీర్మానమును చేయవలసినట్లును ఏ వని ప్రార భమే నే యదమన్నను ఏ పెండ్రెన్ అంగీకరించదమన్నను కార్యము నడిపించుటకు సామ్య తగినంతకనూలు కాకపోవుటచేత అభ్యర్థరము కలుగుచున్నది. పని సాగుట కష్టమగుచున్నది. కావున ఆంధ్రులందరుక ఈ దేశీయమహాజనసభను దిగ్విజయముగ నడిపించు బాధ్యత గుర్తించి వెంటనే తగు ధనమును ప్రోత్సహింపవలసినగాని ఏ యేర్పాట్లు చేయుటకును వీలుండదని సభనామోదించి అభిప్రాయమై యున్నది.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీ సమాఖ్యమువారు బెజవాడలో ఈనెల 25వ తేదీ శనివారము రాత్రి

సుకన్యనాటకమును
ప్రదర్శన మొనరింతురు.
కె. పట్టాభిరామయ్య,
కార్యదర్శి

ఒక్క డేయిలీ మెయిలు పత్రిక మాత్రము పరామర్శకు
విడుదలకు వుండినవారికాదుగాని కలకత్తాలోని దేశీయ ప్రముఖ
పరామర్శకు ఇంటర్ లాంగ్ వుండే కౌంటి డివీజన్ లో ప్రత్యేక
రము నిర్వహించుటకు డేయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక విచారణ

చున్నది. బ్రిటన్ యూరప్ యంత్రవనరులను పడలుకొని తన దోమియనులు, అధికారముల విషయములు జానుకొనకరే ననుచున్నది.

అంగ్లో-పర్షియన్ విధానమును సరిపుచ్చుటకు వీలులేకన్న దనియు మరల చక్కబడిన బ్రిటన్ బహిష్కారమును వేరు గానియు ఇకొకటిగానూ పరిష్కారమును విషయము మరింత అలస్యమునకు 'కెన్సుమిస్ట్రీ' గా 'టెట' వ్రాతక లేబులనున్నది.

పరిష్కారమును కోరుమేని పొయింకేరుగారును బాల్విక్ గారును మధ్యమునదిచి మనస్సిచ్చి మాటాడలేదు. ఆ రియగాని ఈలేఖల నందితు కొనకులన లాభములేదని 'మాన్యు' పోస్టు' వ్రాయుచున్నది.

ఈయనగ్రహణమునకును మొదట నికోథమును జక్కన లాభములేని అలాచింతలే ననుచున్నది.

పరామలలేఖ పరామలు అచంచలై యున్నారని తెలుపుచున్నది. పొయింకేరుగారివారి మొలమోతము సమంపన మగగాని ఆరు దీయముగగాని లేదనియు ఎవరికిని నచ్చుటలేదనియు 'డెయిలీ పోస్టు' వ్రాతక వ్రాయుచున్నది.

సెంటులారెన్న సింధుభాషలో అమెరికన్ ఫింకెనా మునిపోయిన. ప్రాణనన్ద మేమియు కలుగలేదు.

జేబియన్లు అక్షరాల ప్రవేశి చి. టిపాకోగ్గ నురాకాలోనన్న ప్రజేతలను అగ్రమించుకొనిరి.

విద్యార్థులలో 15 గురు బండిలను బండిలో గొంపోవు చుండ ఒకమగి ఆయుధపాణియొచ్చి బండిలకు కావలియున్న పోలీసువారిని నిరాయుధులుగా చేసి బండిలనుపును బంతులముగ తెరచెను. లోపలనున్న బండి లేమన్న గ్రన్నుంగు అను నాకకు ఈ జననితోలికి తప్పించుకొని పోయెనని తెలియుచున్నది.

విద్యార్థులలో 'మిల్లన్' గంపెలో 1800 పానులను దొంగిలించిండుకు ఒక స్త్రీకి 10 ఏండ్లు ద్వీపాంతరవాసమును ఇకొకరైన 7 జేండ్లును, ఇంకొకమెకు 3 జేండ్లును ఇతను విధించిరి. దొంగ సామ్రాట్ పుచ్చుకొన్నంచుట ఇంకొక ఇద్దరు స్త్రీలకు 18 నెలలు ఒకరికి, 9 నెలలు ఇంకొకరికి ఇతను విధించిరి.

వివిధ ఎన్నికలలో రిజల్టింగుకు విజయముల్లినవో బ్రిటిషు అధికారమును స్థాపించు సంధివరులను కాసుములను తీసివేయాలెనియు నైపుమును 5000 కి తగ్గించాలెనియు, ప్రీమెంట్ సేనలను తమ్ములు జేయవలెనియు, మిక్సయము చేయవలెనియు, ఇంగ్లాండు వివిధ రేవును భారీటీయవలెని ఈ త్రైపు చేయవలెనియు మూడుమైళ్ల రిజిస్టరు అంగీకరింప వలెననియు మికు సిగ్గిగారు తెలియజేసిరి.

వెరిషియా సరిహద్దులలో తిరివార్త ప్రచారమును మరల వ్యాపింపజేయుటకు పోనియటు ప్రభుత్వము వారు 185000 బంగారు రూలులను ఖర్చుపెట్టుటకు నిశ్చయించిరి.

ఇంగ్లాండులో పనిలేని కార్మికుల సంఖ్య కొన్ని వారములనుండి హెచ్చిపోవుచున్నది. గతవారము 20000 మంది పనిలేకున్నాడు. ఈవారము 1212000 మందికి పనిలేదు.

ఇరాక్ లో కలరా - వాటిలేదుల రోగము కొంతవరకు క్లిమియై. ప్రజలకు తీరేమలోనిది, ఏమి చనిపోవుటకు వుండును ప్రవేశిల్లు చున్నాడు.

అంగ్లో-పర్షియన్ యుద్ధము సంధిప్రయత్న అగ్గిరించును ప్రాతములందు, ప్రాతముల్లిన మన్నింపజాల ముని. వీరిద్దరును సేవికను సంధిప్రయత్న సంకేతము చేసిరి.

పశ్చిమసరియ అంగ్లో-పర్షియన్ బహుమతి మరల నోటికొచ్చును భారీ గుండ్ల రావచ్చును చున్నాడు. ఎ త బహుమతి నిశ్చయ ఎట్లు పొందిత్యము ర్థయించెదని భాం తియను చాలమంది అనుకుచున్నారట.

ఇండియా గవర్నమెంటుకు 'రెజిస్టర్' జరలు క్యాబింట్ కమిషనరుగన్న సర్ 'జెక' జమిక్ సింథ్ గారు చనిపోయిరి. 83428 పానుల అస్తి గలరు.

తెలంగాణలో బ్రాహ్మణులను సమస్తము అపుజేసిరి. నవ్వును నచ్చుటయే ఇట్లు చేయుటకు కారణము. చరల సాధ్యమైనంత ధైర్యము ఆరకాళమును బండ్లను పడికిరెవరు.

స్టోవి య టు ర పి యా

వెట్రాగ్రామంలో సంజీవము

తిండి దొరుకుట లేదు

లాదక్, ఆగష్టు 23: - ఈదినము 1-15, గృహసమస్య చాలభారతరముగ నున్నది. ప్రజలు శిగిపోయిన గృహములు చాలుటలేదు. చాల భయముగనున్నది. ఇండ్లన్నయే మాలిపోవుచున్నది. కాపురకుండుటకు వీలులేదు. జల్లెలలో ప్రజలు ఒకరి మీద నొకరు పడుచున్నాడు. వోటు చాలుటలేదు సగరముగ్రహణమును ఒక్కొక్కొక్కటికి 10 చదరపు గజములకు పాకుగలదు, అంతకుపై ఎవరైనా ఆకమియకొన్నవో ఇతరులకుచ్చి మీదబడెదను. పోయెముల పన్నులు బారుముగ నుండుటచే దివ్యాదారులు నాకేస్తరి. వ్యక్తులు స్వస్థులించి పనిచేసికొనుటకు వీలులేదు. ప్రజలు మలముల మాడిపోవుచున్నాడు. అమ్మటకు ఏమియులేదు. పిల్లలకు రొట్టె దొరుకటలేదు. పిళ్లలబడి భాధపడుచున్నారు. గొప్పనాపిల్లలగతికి మేరలేదు. అనాథ సంతానములకు వేరుగజ్జె వస్త్రము లేదు. డిరిక్టుల వలె పిళ్లల వంట తిరుగుచున్నారు. ఆనలిచే చనిపోవుచున్నారు.

అధెన్నలో కమ్యూనిస్టు సమ్మెదారులు పోలీసువారితో డికోడి. జలుగుకు పోలీసువారికి గాయములు తగిలినవి. ఇద్దరు సమ్మెదారులు చనిపోయిరి. 7 గురికి గాయములుతగిలినవి. కాంతి నెలకొల్పబడెను.

వచ్చే సంవత్సరము మరల ఎవరైనా వ్యక్తులు నెక్కుటకు నిశ్చయించినది తెలియచున్నది. ఇండియా టిబెటు ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించిరి.

రివిస్యంట్ ప్రెసిడెంటు రాజీనామ నిజులేదని ప్రకటించెనది.

ది క్రెస్సెంటు యిన్నూ రెన్న కంపెనీ

లిమిటెడు, బొంబాయి

మిక్కిలి అనుభవశాలురైన స్వదేశ జైరక్ ర్ల చే పూర్ణముగా పరిపాలింప బడుచున్నది. అగ్ని భయము మరణమువలని భీతిలేకుండ భీయోచేయుదురు. సరసమైన మగతులలో నలు ఏజన్టులు కావలెను. వలయువారు యాక్రిందివారికి వ్రాసికోవలెను.

చీమకు ర్రి కుమారుస్వామిగారు, బి. ఏ.

చీక్ ఏజంటు: - మద్రాసు రాజధాని.

మర్చెంటు, గుంటూరు

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

8512

(1) జాతకచక్రము (కంధలి) యొక్కశకలుగాని (2) పుట్టితేది, జననకాలముదియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ భావము, ప్రస్తుతపురుషున్ను, మాత ఈ త్రైయము వ్రాయును మునుగా, ఈ మాటిలో నేడయో యొక్కటి మాకు బంపియెదల, జాతకునియొక్క రూపము స్వభావము, కిరారోగ్యము, భవసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కర్మత సాధ్యము ఈద్యోగము జీవనము మొదలుగు 25 సంవత్సరము వాఖలా కొరకు వ్రాసియుండుగా 1-4-0 అను వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వ్రాసిన సంవత్సరము సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని ఆకర్షణ కేంకటశాస్త్రి 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురి కొత్తవేటపోష్టు, గోదావరిజిల్లా.

వ రీ క్ష రు ని ల చి ఖ్యా తి గాం చి న

శుక్లనష్టము మాత్రము 50 కి 1-4-0

పూ త ని

వైత్యరంగములకు దివ్యాభిషేకము - రసాయనము సీసా 1-కి రు 1-0-0

పా డై జి ప్ర త్యే క మ

ఓ.వర్ ఆండుకో, ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగష్టు 24-వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

దినోరాలు బా 1-కి	రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0	మజకు
బియ్యం బస్తాలు		మొదలు.	మరకు.
మనుమ తెనాలిని	ప 45 గలవి	రు 12-0-0	12-8-0
సెల్లారిని	,, డిటా	,, 14-8-0	15-0-0
డిల్లీని	,, డిటా	,, 15-0-0	15-8-0
రాసులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,		8-8-0
నవ్వులు	,,	22-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 205	రు 12-0-0	రు 12-8-0
సెంగళు	,, డిటా	,, 10-14-0 11-2-0
సెసలు	,, డిటా	,, 11-8-0 12-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 18-8-0 15-8-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7-0-0 7-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 150-0-0	155-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం వేరుసెంగళు బా 1కి	,, 55-0-0	60-0-0
యితర ప్రదేశము	,, 56-0-0	58-0-0
వేరుసెంగళునూనె గానుగ బా 1-కి	రు 125	మి.న.నూనె 120
అముదము నూనె బా 1-కి		రు 128-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 215-0-0	220-0-0
మూరపసుపు	,,	రు 195-0-0 200-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రు 90-0-0	105-0-0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40, 48	
కాళహస్తీ పొయకట్టు	,,	రు 60, 65
బెల్లము బా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 85-0-0	46-0-0

(5) ఇనుము

పట్టులు రఖం బా 1-కి	రు 84-0-0	85-0-0
చదరం	,, 85-0-0	88-0-0
కవుండు	,, 89-0-0	50-0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 తులంకు	రు 78-0-0	80-0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 24-8-0	25-0-0
సవరను 1-కి		రు 16-5-0
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 805-0-0	810-0-0
రాగి డిటా	రు 860-0-0	865-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 42-4-0	42-8-0

(7) రంగులు ఆలిజరైలు

అవుక్కష్టుడు	20 డిగ్రీలు	రు 240
డిటా	16 డిగ్రీ	251

వృత్తాంతలేఖలు

జంగారెడ్డిగూడెం

(ఒకవిలేఖరినుండి)

మా గ్రామ జగ్గిపేటలో క్లబ్బులో, నవ అక్టోబరు నెలలో మ-రా-రా-శ్రీ, యం. కామేశ్వరపు పంతులుగారు శిల్పారబ్బాట ఒకటియై వెళ్ళి సందర్శించి, వారి స్నేహితులగు ఉద్యోగముల సమావేశమై పంతులుగారికి విందు లాసంగి ఛాయాచిత్రము తీయించిరి తెలియజేస్తుంది.

రామమోహన పుట్ట బాల్ టీము

ఈ గ్రామములో వ్యాయామరీతివలన, బాలురకళాక సర్వముల కుపయోక్తమగుటకు మ-రా-రా-శ్రీ, ఎ. రామమోహనరావుగారు, కృత్యశయానుకూల కోర్సు పురజనుల పోత్సహించి ఈ సంఘమును నూతనముగా స్థాపించి వందలకు మేరమందియు కృత్యశిలుము.

ఆగస్టు 12 వ తేదీ సాయంత్రము 8 గంటలకు ఈ సంఘమును వాయుడుగారి పేరతో బహిరంగతరచుటగాను క్రెక్టెక్ గారి ఆహ్వానముపై గ్రామచానడి వద్దనుండి మంగళ వాద్యములతో పురజనులను, కాజేదారు, డాక్టరు సాట్ల, పోలీసులు యెక్ స్పెక్టరులు, విలేజ్ మేజిస్ట్రేటు మొదలగు గౌరవ ఉద్యోగవ్రతులతో సున్నవము బయలుదేరి ఆట ప్రదర్శనము చేరిరి. ఆటప్రయత్న బంధులతోను, పచ్చి తోరణములతోను చక్కగ నంకిరింప బడియుండెను. ఆటకు వారి, జేత, బృత్తి వింతకలేక పంచమ సోదరులతోను సందడి సమానముగా బల్లవార వింతపడిరి. రాజమండ్రి వాస్తవ్యులు శ్రీయుత, యం. వి. గోపాలరావుగారు తమ సంతోషమును తెలియజేయు ఉచితముగా నోక గొప్ప ఛాయాచిత్రము తీసిరి పురజనుల కోరికపట్టుకొని వారికి తాము తీసిన ఉచిత ఫోటోలను పంపిరి. ఈ సందర్భమున తమలపాటలను కొంతగాల వెంకటయ్యను వారిను ఆకర్షిత సంతోషముతో తాంబూలములు దెచ్చి సభవారి కోసంగివందుట యాశించి చాల ప్రశంసించిరి. తదుపరి బలియాట ప్రారంభమయ్యెను. యాన న్ముఖ బుద్ధివంతముతో తమ ప్రదర్శనమును చాచి నందరిని యానందింపజేసిరి. కిమ్ముట ఆ దళం నోకవోట సమావేశమై, తేలిక వ్యాయామములను కొందరు వ్రతులు ఉత్సాహించిరి. కానభగా వాయుడుగారి పేరతో నీ సంఘమును బహిరంగతరచుటగాను. వాయుడుగారి సోదరవాల్మీకియ్యమును వారి ఉదారవృత్తివలనను, వారు జేయుచున్న కృషిని అందరు సంతసించిరి.

వత నాలయము

ఈ గ్రామములో నోకగ్రంథ వతనాలయము నూతనముగా స్థాపించు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

బహుమానము

వైద్య విద్య

అయ్యురాలోగై వైద్యరత్నములను మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో చూడవలెను.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవశి,

(1938) 27, చిత్తూరుకోట, మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేవ్యము

దుర్బలులపాలిటి సంతోషము: మేనామ, నిక్కా 4 వైద్యము, నిస్సర్పర, ఆరిమూలము, మొదలగు వాటికి భారత మంది బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, చిర్యవృద్ధిని పొందే ప్రాప్తిని, తిరిగి వర్తనాదము. 2 దబ్బీలు చాలును. నిక్కా దబ్బీ 4-0. వి. పి. చార్జి 0-1-0

కోవాపున్న లేవ్యము: ఇది మలబద్ధమును నిక్కా కాల విరచనమును చక్కగా కలిగియుండుట అమృత ప్రాయము. 15 తుల దబ్బీ 0-1-0, వి. పి. చార్జి 0-1-0

పి. పి. అంబుగో, అయ్యురైద్యసమాజం, పేరికేపి, మొదలగు వారు.

కాకినాడ

(ఒక విలేఖరి నుండి)

ఉత్తరజిల్లాల స్థాయి సంఘములసభ

ఆగస్టు 20-18-8-28 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు నడిరసభను జరుపుటకు తిరునేర్పాటులు చేయబడుటగాను ఈ పురపాలక మండలమున మ-రా-శ్రీ డివాన్ బహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి నూతన వారాణసుమార్తి వాయుడుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమయిన సభకు మా ప్రజ్ఞాపకులను అన్ని స్థాయి సంఘముల సభ్యులు జరుపడియిద్దరు హాజరయిరి. అం దీకిందితీర్మానములు సభ్యులందరు కరతాళపైను చేతుల వేగిరిముగా అంగీకరింప బడినవి.

1. ఉత్తరజిల్లాల స్థాయి సంఘములసభ మా పురపాలక మండలమున అక్టోబరు 12, 18 వ తేదీలయందు జరుపవలెను.
2. మ-రా-శ్రీ డివాన్ బహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి నూతన వారాణసుమార్తి వాయుడుగారు, ఎమ్. ఎల్. సి., పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి.
3. మ-రా-శ్రీ గంటి వెంకట్రావుగారు, వి. పి, వి. ఎల్., కాకినాడ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు, ప్రస్తుతము గోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ నూతనవారాణసుమార్తి వాయుడుగారు క్రితపాదించి, నడిరస స్థాయి సంఘముల సభకు హాజరీ తెలిపిరిగా ఎన్నుకొనబడిరి.
4. రెజిస్టర్డ్ పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడైన డాక్టరు డి. ఎస్. రామచంద్రారావుగారు నడిరస స్థాయి సంఘముల సభకు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

పురపాలక సంఘము

మా పురపాలక సంఘమునందు రాబోవు 1 టర నలభరు వాటికి ఎన్నికపాటులు కాల్పనమున్నవి. క్రితపాదించి తీర మగుటకేట జరుగవచ్చునని తెలియజేసిరి.

మ-రా-శ్రీ గంటి వెంకట్రావు వి. పి, వి. ఎల్., గాత అయిదవవాడునకు తా మెక అభ్యర్థిగ నుండెదమని తెలిపిరి నారు. చిరకాలమునుండి పురపాలక సంఘమున దున్న మ-రా-శ్రీ దగ్గిరల వెంకట మార్యకాళిరావు, వి. పి, గారువాడ ఈ వార్డునకే ప్రత్యభ్యర్థిగ నుండెదమని తెలియజేసిరి.

నడిరస స్థాయి సంఘముల సభకు యాసక్తి అప్పటి యందలింపబడి.

డివాన్ బహద్దరు నూతనవారాణసుమార్తి వాయుడు గారు ఆరవవార్డునకు దరఖాస్తుదారుగ నుండునని తెలిపిరి.

గోదావరిజిల్లాబోర్డు

కాకినాడలో జిల్లాబోర్డు అసెసనందు 31-8-28 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 12-30 గంటలకు జిల్లాబోర్డుమాటింగు జరుగును.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు విభజనసమన్వయ

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు "విభజన" సమన్వయ 31-8-28 తేదీన జిల్లాబోర్డు సభ్యుల అభిప్రాయములకొరకు ఆజెండా యందు ప్రవేశపెట్టబడినది.

కాకినాడ తాలూకా బోర్డు.

నడరబోర్డు అభ్యర్థులను విద్యోగ్యులను వివాదముల్లు 4 వ మేము "అంకితప్రతి"యందు ప్రతిపాదించి బడినది. ఆ వివాదము మద్రాసు డైరెక్టరేట్ కి తెలియజేయ బడినది. శ్రీ డైరెక్టరువారు విచారణగావించి తాలూకా బోర్డు సభ్యులనుండి తప్పేయియులేదనియు, విద్యోగ్యులకు పాం పాటు గావించిరియు, నడిరసభ్యులు కోరికలుగనే ఉద్యోగుల స్థానములందు కొలదియాయు చేసి రివియూ తెలియజేయుదు.

మోసా ఆసుపత్రి

లోగడ 1922 ను. అక్టోబరు నెలలో నడరు ఆసుపత్రి మేనేజరుమొటుగాను గోదావరిజిల్లా బోర్డులకు ఏర్పాటుచే యబడిన నలుగురికి ఇప్పటివర కౌశలముగాను కలసికొననే లేదు ఆసుపత్రి అధికారి ఎమ్. బ్రాడ్లీ దొరసానముగారికి జిల్లాబోర్డువారు ఏబదిరూపాయలు చేకన మెక్కున కేసిరి.

గోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘము

నడిరస సంఘము కాకినాడయందు 31-8-28 వ తేదీ యందలింపి తీర్మానములకు సమావేశమగును.

తామర తైలము

తామర, తిమ్మ, గజ్జిక మంచిది దబ్బీ 3-0-0-0 మార్గము. ఆమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మద్రాసు.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

భీష్ము వివాహము

ఆగస్టు 22: ఈ నెల 18, 19 తేదీలలో తిరుగ శ్రీమతర కళ్యాణి విక్కిరాల రామచంద్రాచార్యులవారు శ్రీ రంగ వాధస్యమిడేవాలయములో భీష్ముడు వివాహితుడనియు, అందరనుకూలములు బ్రహ్మచారి కాదనియు విశేషముగా ఉత్సాహించిరి. పూర్వ మొదలు ఈ వివాహమును సూర్యులు స్థూలముగా అడేవోట వీరే యాచనసంపదించియుండి, వివాహితుడై యుండె ననుటకు ప్రబలకారణముగా భీష్మునికి ఆశ్విన స్నానము, శ్రీ తాన్నెసస్నానముగా నుండుటను నూచించి బ్రహ్మచారికి నట్టి సంస్కారము హిందూశాస్త్రములందు చెప్పబడియుండక పోవుటయు, గృహస్థుడు మూరిమే యట్టి సంస్కారము జరుగ నలసియుండుటయు చెప్పి, వాటిని భీష్ముచార్యులు బ్రహ్మ చర్యము వ్రాసు "అశ్విన కర్పూరి" తమముఖము చెప్పియుండుట అదే ఆశువుయందు గృహస్థాశ్రయమున దుడిచియు వచ్చెననిం డి బ్రహ్మచర్యమును స్వీకరించి యుండునని భావించవలసియుండు నని కూడ చెప్పిరి తెలియజేసిరి. ఇటీవల ముఖ జరిపి సభ లలో శ్రీమతర లోటి వ్యాధివలన నుండుతాతాచార్యులు ఆ ధ్యక్షతవహించి భీష్మునివాహినియై యెక్కుక ఆధారములు "మూసామ" యన గ్రంథముగా నుండుట్లు చెప్పెను, దానికేటింది ఉపవాసములు విపులించి.

హిందీ ఆచారము

అఖిలభారతకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ వారు ఆంధ్ర దేశమున ఈ సంవత్సరము దేశీయమహానభ జరుగవలసియుండుటను గమనించి, ఈ ప్రాంతమునందు హిందీని యెక్కువగా జనులలకరుచుకొను నక కాళము కలుగుటకై 5000 రూప్యము లొసగి యున్నారగుట యెల్లరకును తెలిసినవిషయము. శిల్పమునందు హిందీ ప్రచారము జరుగుచుండుటను ప్రవోదకత్తిలే దను కారణముచే ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందీ ప్రచారకార్యాలయ కృతసాధకునిలుపుటచేతు నెంచుటను తెలిసి, కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీలేబూరు మున్యరాయచెడ్డిగారు ఉత్తరము వ్రాసుగా అఖిల భారతసంఘముచే పోషించిన వైద్యము మద్రాసు కార్యాలయము వారికి, ఆప్రాంతమునందు వినియోగకరముటకై యొసగి నట్లును, ఆంధ్రకార్యాలయమున కందునుడి యెంచు యెడి యుండితేదనియు తెలిపిట్లు తెలియజేసిరి. ఈవిషయము గురించి కాంగ్రెసు జరుగవలసిన ముఖ్యమైన అంశదేశమునకు ఈ ప్రదర్శనము దేఖాముగాని వినియోగపెట్టబోవుట యెట్టి డో రాగల రాష్ట్రసంఘమునకేముందు చెప్పియుంటే గాక ప్రస్తుతము ఆంధ్రదేశమునందు అఖిలభారత సంఘాధ్యక్షులు కథానక రచయిలును దీని విషయమై తిరుచర్ల పుచ్చకొండ రవి కోరుచున్నాడు.

మునిసిపల్ సంఘము

1, 7, 13, 14, 15, 16 వార్డుల యెక్కువ ప్రమాదము న జరుగజున్నది. వైయెన్నికలకు అభ్యర్థులకు నిలువగోరువారి వా మినేవక దొడ్లములు ఈ నెల 27 తేదీలోపుగా మునిసిపల్ సంఘ కార్యాలయము చేరవలయును. మొదెంచు, నెల 17 తేదీ పెద్దవిలు జరుగును. కాంగ్రెసుసభ్యు తీవ్రముమై ఆలోచించెరు గాక.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము

జిల్లా కార్యనిర్వాహక సంఘమును, సాయుధ సభ్యులు ఈ నెల 20 తేదీ వ్యవస్థాకార్యాలయమున జరిగినది. కార్యము ఏ మియు జేలలేక కాచిరెయ్యమౌరము విశేషముగా జరిగింది. కావలిలో జరిగిన కార్యనిర్వాహక సంఘసభ క్రమము అక్రమము యన విషయము విశేషమైన వర్తకులకై తుదికు ఆసభాతీర్మానము తిప్పటికే అమలుజరిగినదికాక, మిగత ఆసభ జరుపవలయుండ కలసిట్లును తీర్మానింపబడుటయు, క్రమము నెలవ్రయాక నుండు సభ్యులకార్యకర్తగా జిల్లాసంఘ సభ్యులయినవను, కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యులయినవను రాజీనామాల పోసగుట యు ఇదంతయు జరిగినది.

కార్యనిర్వాహక సభయందు వల్లపాసులోని లి.కే వి.ప విద్యాలము బాటించివిద్యాలయము కాదా యను విషయ మెక్కువగా చచ్చెనని అదియును మరొక సభకే నివేదియించి బడినది. ఈవిధముగా తిరుగు జరిగిన సమావేశములు చర్చా ప్రాంతముగా జరిగింపించిరి.

జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యమునకు కి అట్టి మూలము దెచ్చి యుండెను. ఆమెగిరిని ఎన్నుకొనిరి.

అమృతాంజనము

శృంగార సుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త : బంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంద్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిస్కం పైజా ౧౦౦ పేజీలు : వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

అమృతాంజనము

వాయువునొప్పులకు వజ్రాయుధము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

పంచభాష చిటిచూచి కొనిన మోసము గలుగదు

తలనొప్పుల మాన్పను,

వాయువుపోట్ల బాపును,

చార్మపునొప్పుల బారదోలును,

పోట్లపోగొట్టును.

బెణకు, భేదంబును

వాపుల దూపుమాపును

దగ్గును తగ్గించును

గురదను తొలగించును

అమృతాంజనము

ఒంటి తలనొప్పికి వరప్రసాదము

తేలుబాధను తీసివేయును

వేలకువేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామరలైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుగల తామరలైలము తీట, గజ్జి చాల మంచిమందులో తయారు చేయబడి అనేక యేండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు దీని రాచిన మాయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

పెండ్లపోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము స్రవించకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పళ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహనీలైలము 5 తు|| నూనెగల సీ|| 1-కి 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరశ్రవణము జేయు విద్యార్థులు, ప్రియార్థులు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరుల మోహలాభ్యములకు ప్రాకర గురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక మదరాసు.

కలరా సంజీవి

రాకుండనాపును.

వచ్చిన తప్పకకుగుర్చును.

కలరా నిర్మూలముచేయుటగా నిష్పంజనముగా నిజ సంజీవియే! అనేక యాత్రా పరమాణులు, బంగారు పతకములు పొందబడిన సంజీవి. గ్యారంటీగా తుదయ్యక, వేరేవేరే అప్పు.

వెల సీసా 1-కి రూపాయ 1 0 0.

విలాసము:—

ది గౌతమ మెడికల్ హాల్,

బెజవాడ.

మదరాసు ఏజంట్లు:—

రాబర్ట్స్ అండ్ కో

71 : యినియప్ప వాయ్ కోడి, మదరాసు.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

అంధసాదరులచే చేయబడినది. కేలయినది

వెంటనే ధర్మశాస్త్రాలగుట గ్రాయును.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

8081

పెద్దాపురం. (గోవాబిల్డ్)

తెలిగ్రాఫ్ అద్రెసు: "ఇండస్ట్రి" పెద్దాపురం

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి

తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము సనుసరించి మిక్కిలి

సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిద్రునట్లును

అయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు

చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన అయు

ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు

పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో

ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్మస్యూటికల్

వర్క్స్

అయుర్వేద ఔషధముల తయారు

(388)

బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ,

హాల్ ఏజంట్లు: బెజవాడ.